

ingediend op **1822** (2023-2024) – Nr. 1
25 september 2023 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

houdende diverse bepalingen
over het beleidsdomein Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 24 maart 2023	27
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	41
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	55
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit	65
Voorontwerp van decreet van 2 juni 2023	73
Advies van de Raad van State	87
Ontwerp van decreet.....	99

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet heeft tot doel in decreten van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) een aantal noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen aan te brengen. Naast wetgevingstechnische aanpassingen regelt dit ontwerp ook een aantal meer inhoudelijke aspecten, waar een aangepaste regelgeving zich opdringt, onder meer als gevolg van de implementatie van sociale akkoorden, wijze van verdelen van middelen voor personen met een handicap, verankering van de Vlaamse Toeleidingscommissie (VTC) en doorvoering van verschillende wijzigingen in het vrijwilligerswerk, het algemeen welzijnswerk, de pleegzorg, het geestelijk gezondheidsaanbod, de woonzorg, de gezondheidszorg en de Vlaamse sociale bescherming. Hierna volgt een samenvatting van de verschillende hoofdstukken, waarvan hoofdstuk 1 een algemene bepaling bevat en hoofdstuk 12 de inwerkingtreding van meerdere bepalingen regelt.

I. ALGEMENE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Dit hoofdstuk behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg

De Vlaamse Regering is vertegenwoordigd bij de totstandkoming van sociale akkoorden die betrekking hebben op de gezondheidssector. Zo werden al verschillende Vlaamse intersectorale akkoorden gesloten, waaronder het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren voor de periode 2021-2025. Ook de centra voor geestelijke gezondheidszorg werden opgenomen in dit akkoord. Wanneer een sociaal akkoord gesloten is, moet het nog uitgevoerd en gefinancierd worden, conform de afspraken die opgenomen zijn in het akkoord.

Voor de psychiatrische verzorgingstehuizen, de initiatieven van beschut wonen, de revalidatievoorzieningen, de revalidatieziekenhuizen en de multidisciplinaire begeleidingsequipes werd voorzien in een decretale basis voor de uitvoering van sociale akkoorden die betrekking hebben op het gezondheidsbeleid in artikel 52 en 53 van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging (hierna: het Overnamedecreet). Ook in artikel 139/1 en 139/2 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (hierna: het VSB-decreet) werd voorzien in een decretale basis voor de uitvoering van sociale akkoorden. Deze artikelen bieden een rechtsgrond voor de uitvoering van sociale akkoorden voor wat betreft de woonzorgcentra, de centra voor dagverzorging, de centra voor kortverblijf, de psychiatrische verzorgingstehuizen, de initiatieven van beschut wonen, de revalidatievoorzieningen, de revalidatieziekenhuizen en de multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging.

Het toepassingsgebied van deze decretale bepalingen strekt zich echter niet uit tot de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Tot nog toe werd niet voorzien in een gelijkaardige decretale basis voor de uitvoering van sociale akkoorden met betrekking tot de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Met dit ontwerp van decreet wordt in het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg voorzien in een specifieke decretale basis voor de uitvoering van de sociaal akkoorden die betrekking hebben op de centra voor geestelijke gezondheidszorg (artikel 4).

De invoeging van deze rechtsgrond moet het voor de Vlaamse Regering mogelijk maken om uitvoering te geven aan de al bestaande sociale akkoorden en aan toekomstige sociale akkoorden, zonder hierbij beperkt te zijn tot de mogelijkheid om facultatieve subsidies toe te kennen.

Op basis van het ontworpen artikel, kan de Vlaamse Regering besluiten nemen ter uitvoering van sociale akkoorden en bepaalde maatregelen en initiatieven uit die sociale akkoorden financieren. De middelen voor de uitvoering van sociale akkoorden worden jaarlijks voorzien in het decreet betreffende de uitgavenbegroting. Er komt ook een decretale basis voor initiatieven van de Vlaamse Regering ter bevordering van de aantrekkelijkheid van de tewerkstelling in centra voor geestelijke gezondheidszorg (artikel 5).

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Artikel 15 van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap (hierna: het decreet Persoonsvolgende Financiering) stelt dat de Vlaamse Regering het beschikbare budget moet verdelen over zorg en ondersteuning voor minderjarigen en zorg en ondersteuning voor meerderjarigen over de provincies. Het decreet bepaalt niet op welke wijze de middelen over de provincies moeten worden verdeeld.

Voor 2017 werd het deel van de middelen van het uitbreidingsbeleid dat bestemd werd voor de niet rechtstreeks toegankelijke ondersteuning van meerderjarige personen met een handicap op basis van de bevolkingscijfers verdeeld over de provincies. Er waren aparte wachtlijsten per provincie.

Vanaf het jaar 2018 werd de beleidskeuze gemaakt om de middelen niet langer te verdelen over de provincies. De wachttijd voor elke persoon met een handicap die een persoonsvolgend budget vraagt, mag alleen afhangen van de prioriteitengroep (de dringendheid van zijn vraag) en niet van de plaats waar hij/zij woont.

Artikel 16 van het decreet Persoonsvolgende Financiering geeft aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om een procedure uit te werken voor het prioriteren van de vragen naar een persoonsvolgend budget en om de minimale inhoudelijke en procesmatige criteria voor de prioritering van de dossiers vast te stellen.

De Vlaamse Regering kan in elke provincie een regionale prioriteitencommissie oprichten die tot taak heeft om een zorgvraag, overeenkomstig de richtlijnen die door het agentschap zijn vastgesteld, te erkennen als prioritair te bemiddelen. De Vlaamse Regering bepaalt de maximale termijn, de nadere samenstelling, opdrachten van de regionale prioriteitencommissie en de beroepsprocedure, en kan in dat kader nadere taken toekennen aan het agentschap.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 4 maart 2016 over de regionale prioriteitencommissie, de toekenning van prioriteitengroepen en de rangschikking binnen prioriteitengroepen werd voorzien in de oprichting in elke provincie van een regionale prioriteitencommissie die bestaat uit professionele deskundigen, ervaringsdeskundigen en ambtenaren en die tot taak heeft om, conform de criteria die

zijn vastgesteld in het besluit, een prioriteitengroep (1, 2 of 3) toe te kennen aan de vragen naar een persoonsvolgend budget. Elke regionale prioriteitencommissie beoordeelt de dossiers van de personen met een handicap die in haar provincie zijn gedomicilieerd.

Vanaf 2018 doen zich drie fundamentele veranderingen voor binnen de werking van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

Ten eerste werd vanuit de adviesorganen de beleidskeuze gemaakt om te werken met één Vlaamse wachtlijst en de middelen niet langer te verdelen over de provincies. De wachttijd voor elke persoon met een handicap die een persoonsvolgend budget vraagt, mag alleen afhangen van de prioriteitengroep (de dringendheid van zijn vraag) en niet van de plaats waar hij/zij woont. Hierdoor wordt interprovinciale uniformiteit bij de beoordeling van dossiers belangrijker dan voorheen.

Verder werd ook het provinciaal beleid voor personen met een handicap overgedragen naar Vlaanderen, wat concreet inhoudt dat het VAPH sinds 2018 instaat voor de organisatie en de werking van alle commissies. Hierdoor dringt een afstemming van de verschillende commissies (op het vlak van proces, organisatie, voorbereiding enzovoort) zich op.

Tot slot werden ook de hulpmiddelenfiches die de criteria bevatten voor de toekenning van een tussenkomst in de kosten van individuele materiële bijstand regelgevend verankerd, waardoor de rol van de provinciale evaluatiecommissie (PEC) ingeperkt wordt bij aanvragen voor hulpmiddelen en aanpassingen. De enige overblijvende taak betreft de bepaling van de handicap in het kader van aanvragen van ondersteuning. Hierdoor ontstaat een sterk onevenwicht in de taakbelasting van de PEC ten opzichte van de regionale prioriteitencommissie (RPC).

Deze drie factoren werden aangegrepen als opportuniteit om volgende knelpunten binnen de organisatie van de commissies aan te pakken: de lange doorlooptermijnen voor de administratieve afhandeling van dossiers (die bovendien sterk verschillen tussen de verschillende provincies), de fragmentaire beoordeling van dossiers (handicap en prioritering worden afzonderlijk beoordeeld), het onevenwicht in taakbelasting tussen commissies of provincies, het risico op interprovinciale verschillen in beoordeling wegens een provincie-eigen vergadercultuur.

De coronacrisis verhoogde de noodzaak aan een VTC, omdat in de nasleep van deze crisis achterstanden bij de commissies werden verwacht. Er werd daarom preventief ingezet op een flexibele en efficiënte manier van vergaderen. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toeleidingscommissie werd bij wijze van proefproject een Vlaamse Toeleidingscommissie in het leven geroepen. De invoer van de VTC als proefproject impliceerde een fasering van het project waarbij in eerste instantie een integratie van PEC en RPC op provinciaal niveau werd doorgevoerd. Na een positief onthaal van deze eerste fase, kan de VTC – mits de nodige aanpassingen – verdergezet worden, en kan er op termijn toegewerkt worden naar een tweede fase. Deze tweede fase zal inhouden dat de dossiers interprovinciaal behandeld worden.

Het voormelde besluit van 16 oktober 2020 houdt op 31 december 2023 op uitwerking te hebben. In zijn advies bij het besluit (advies 67.842/1/V van 11 september 2020) stelde de Raad van State dat geen enkele bepaling van het decreet Persoonsvolgende Financiering van 25 april 2014 of van het VAPH-decreet van 7 mei 2004 rechtsgrond kan bieden voor de oprichting van een Vlaamse Toeleidingscommissie. De decreetgever heeft volgens de Raad van State doelbewust voorzien in de oprichting van de RPC naast de PEC die op het moment dat het decreet Persoonsvolgende Financiering werd aangenomen al bestond, met als specifieke taak "om een zorgvraag, overeenkomstig de richtlijnen die door het agentschap zijn vastgesteld, te erkennen als prioritair te bemiddelen" (artikel 25).

Niettemin wordt het opportuun geacht om ook in de toekomst verder te werken met een VTC. De huidige evaluatie toont immers aan dat de doelstellingen van het proefproject Vlaamse Toeleidingscommissie al gedeeltelijk werden gerealiseerd. Een omschakeling naar een interprovinciale verwerking van de dossiers wordt naar voren geschoven om de VTC-werking nog beter af te stemmen op de vooropgestelde doelen. Een interprovinciale dossierverwerking – waarbij de commissies zich niet beperken tot dossiers uit de eigen provincie, maar dossiers van over heel Vlaanderen beoordelen – kan in sterke mate bijdragen aan een interprovinciaal uniforme dossierbeoordeling.

Er wordt voorgesteld om het laatste lid van artikel 16 in het decreet van 25 april 2014 te wijzigen en een nieuw lid toe te voegen aan artikel 8 in het decreet van 7 mei 2004 om de VTC decretaal te verankeren (artikel 7). Daarnaast wordt voorgesteld om in artikel 15 van het decreet van 25 april 2014 de bepaling over de verdeling tussen de provincies te overeenstemmen met de toepassing van een interprovinciale wachtlijst (artikel 24).

In dit hoofdstuk wordt naar een tweede inhoudelijke wijziging gestreefd. Op 1 mei 2019 en 1 januari 2020 is het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen gefaseerd in werking getreden. De vennootschappen met sociaal oogmerk (VSO's) worden afgeschaft onder dit nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Bestaande VSO's worden nog 'gedoogd' tot 1 januari 2024. Wanneer zij intussen echter een statutenwijziging doorvoeren, moeten zij een andere rechtsvorm kiezen.

Om aan VSO-voorzieningen duidelijkheid te verschaffen over de richting waarin zij best evolueren als een statutenwijziging zich opdringt om te blijven voldoen aan vergunnings-, erkennings- of subsidievoorwaarden, wordt verduidelijkt dat waar in het VAPH-decreet en het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 een verwijzing naar VSO's is opgenomen, het ofwel gaat om een VSO onder het oude Wetboek Vennootschappen, ofwel om een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming onder het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, ofwel om een equivalent daarvan. De genoemde decreten blijven op die manier aanhaken bij het concept dat de federale wetgever voorziet voor vennootschappen die, naast een beperkt geldelijk voordeel, hoofdzakelijk een maatschappelijk doel nastreven (artikel 6 en 37).

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Zie hoofdstuk 4 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVW) heeft als missie zich als een Vlaams sectoroverschrijdend expertisecentrum te profileren, met betrekking tot vrijwilligers, vrijwilligerswerk en vrijwilligersbeleid. Het VSVW heeft als opdracht om het vrijwilligerswerk te promoten en te ondersteunen, zowel bij vrijwilligersorganisaties als overheden.

Er is op dit moment geen uniforme klachtenprocedure uitgewerkt binnen het autonoom vrijwilligerswerk. Dat wordt ingevoegd (artikel 9). Deze procedure zal gelden voor alle organisaties die erkend worden als autonome vrijwilligersorganisatie, en biedt de administratie de mogelijkheid om zicht te krijgen op onregelmatigheden met het oog op het kunnen ondernemen van acties (bijvoorbeeld het aanvragen van een risicogestuurde inspectie door Zorginspectie).

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk

Zie hoofdstuk 5 van punt II. Toelichting bij de artikelen, voor een bespreking van:

- centra voor algemeen welzijnswerk;
- hulplijn 1712.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg

Zie hoofdstuk 6 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Zie hoofdstuk 7 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

Zie hoofdstuk 8 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Zie hoofdstuk 9 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Zie hoofdstuk 10 van punt II. Toelichting bij de artikelen, voor een bespreking van:

- slagkracht tegen ondernemingen die druk leggen op verstrekkers van mobiliteits-hulpmiddelen;
- aanpassing termijnen betaling zorgpremie Oekraïense vluchtelingen.

De Vlaamse Regering keurde op 28 mei 2021 het besluit van de Vlaamse Regering over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin definitief goed. Door dit besluit hanteren de gemachtigde indicatiestellers (diensten voor gezinszorg, diensten voor maatschappelijk werk, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en welzijnsverenigingen) vanaf 1 juni 2021 alleen nog de BelRAI-screener voor plus 18-jarigen in het kader van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden.

Overeenkomstig dit besluit kunnen BelRAI-indicatiestellers alleen de BelRAI-screener uitvoeren, als zij de vereiste opleiding gevolgd hebben bij een BelRAI-trainer of BelRAI-expert en als zij deelnemen aan de verplichte bijscholings- en intervisiemomenten. Deze verplichting werd niet opgelegd aan de gerechtelijke deskundigen.

Inmiddels werden al vonnissen gewezen waarbij de Arbeidsrechtbank de deskundige de opdracht gaf om de zorgbehoefte te beoordelen op basis van de BEL-profielschaal, in plaats van de BelRAI-screener.

Het voorliggende artikel biedt een juridische grondslag voor het gebruik van de BelRAI-screener door gerechtelijke deskundigen (artikel 31).

De Vlaamse Regering kiest voluit voor het afstemmen van de verschillende zorgzwaarte-inschalingssystemen door het aanwenden van een eenvormig inschalingsinstrument, namelijk de BelRAI. De BelRAI-instrumenten zijn een reeks van internationaal wetenschappelijk gevalideerde evaluatie-instrumenten. Ze zijn gebaseerd op de InterRAI-instrumenten die werden vertaald naar de Belgische situatie (BelRAI). De instrumenten brengen het functioneren en de zorgnoden van gebruikers op een gestandaardiseerde en gestructureerde wijze in beeld, telkens op maat van de specifieke zorgcontext. Er is echter telkens een gemeenschappelijke set van kernitems, waardoor uitwisseling van zorggegevens over sectoren heen mogelijk wordt. In Vlaanderen wordt een Vlaams IT-platform BelRAI ontwikkeld waarop de verschillende BelRAI-instrumenten stapsgewijs geïntegreerd zullen worden en multidisciplinaire samenwerking over de sectoren heen mogelijk wordt gemaakt.

In het VSB-decreet en in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt uitdrukkelijk geopteerd voor BelRAI als inschalingsinstrument. In het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wordt de gefaseerde implementatie van BelRAI voor het zorgbudget zorgbehoevenden, de diensten gezinszorg en de residentiële ouderenzorg verder geconcretiseerd.

Uit een interne analyse is gebleken dat de juridische basis voor het Vlaams IT-platform BelRAI, waarin indicatiestellingen worden opgenomen voor enerzijds de financiering in het kader van de Vlaamse sociale bescherming en anderzijds voor het bepalen van de zorgdoelstellingen door erkende woonzorgvoorzieningen, te beperkt was.

Om dit probleem te remediëren wordt een decretale basis gecreëerd voor de databank van het Vlaams IT-platform BelRAI en de aspecten van de verwerking van persoonsgegevens die nog niet decretaal verankerd zijn (artikel 30). Het Departement Zorg wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke (artikel 28).

Naast de creatie van een decretale basis voor deze BelRAI-databank wordt bovendien een rechtsgrond gecreëerd voor het nemen van indicatiestellingen in woonzorgvoorzieningen. Momenteel vindt de afname van indicatiestellingen zijn rechtsgrond in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, dat voorziet dat de Vlaamse Regering aanvullende erkenningsvoorwaarden kan opleggen. Omdat in het verleden al opmerkingen werden gegeven, onder meer door de Raad van State, bij deze rechtsgrond bij het bepalen van bijkomende elementen (bijvoorbeeld voorwaarden waaraan een persoon moet voldoen om indicatiestellingen te mogen afnemen, opleidingsvereisten enzovoort) wordt daarom met dit voorstel een duidelijke rechtsgrond gecreëerd in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 met het oog op het afnemen van indicatiestellingen (artikel 36).

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Zie hoofdstuk 11 van punt II. Toelichting bij de artikelen, voor een bespreking van:

- rechtsgrond afname van indicatiestellingen in woonzorgvoorzieningen;
- verbreding toepassingsgebied administratieve geldboete.

Wat betreft het administratief basisdossier, maakt iedere initiatiefnemer, overeenkomstig artikel 7, §1, eerste lid, 1°, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, bij aanvraag van een voorafgaande vergunning of, als er geen voorafgaande vergunning moet worden aangevraagd, bij de aanvraag van een eerste erkenning voor de woonzorgvoorziening of vereniging, een administratief basisdossier over.

Artikel 94, eerste lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 bepaalt dat iedere woonzorgvoorziening of vereniging die op datum van de inwerkingtreding van artikel 7 erkend is, zijnde 1 januari 2020, binnen de achttien maanden na inwerkingtreding van artikel 7 een administratief basisdossier overmaakt, dus uiterlijk op 1 juli 2021. Het tweede lid van artikel 94 voorziet dat de woonzorgvoorzieningen die op datum van de inwerkingtreding van artikel 7, zijnde 1 januari 2020, al beschikken over een voorafgaande vergunning, een administratief basisdossier moeten overmaken bij de aanvraag van de eerste erkenning voor de vergunde woonzorgvoorziening.

In 2020 brak de coronacrisis uit in Vlaanderen en hadden de erkende woonzorgvoorzieningen en verenigingen andere prioriteiten. Er werd daarom ook in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2021 tot bepaling van afwijkingen van de administratieve procedures en de termijnen in de regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin door de uitbraak van COVID-19 en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voorzien dat, in afwijking van artikel 94, eerste en tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, het administratief basisdossier uiterlijk op 1 januari 2023 aan het agentschap Zorg en Gezondheid wordt bezorgd.

Ook voorziet artikel 2 van het voornoemde besluit van 18 juni 2021 een afwijking voor het indienen van een administratief basisdossier bij de aanvragen van een voorafgaande vergunning of, als er geen voorafgaande vergunning moet worden aangevraagd, bij de aanvragen van een eerste erkenning die worden ingediend in de periode lopende van 20 maart 2020 tot en met 31 december 2022. Voor deze aanvragen moet het administratief basisdossier ook uiterlijk op 1 januari 2023 worden overgemaakt.

Alle op 1 januari 2023 erkende woonzorgvoorzieningen en verenigingen moeten dus strikt genomen op 1 januari 2023 hun administratief basisdossier overmaken aan het Agentschap Zorg en Gezondheid. Zowel de erkende woonzorgvoorzieningen en verenigingen als het Agentschap Zorg en Gezondheid zijn hiervoor niet klaar. Zo ontbreekt er:

- a) een uniforme structuur die relevant is voor alle woonzorgvoorzieningen en die transparantie biedt op de pertinente zaken uit dit administratief basisdossier;
- b) een digitale toepassing waarin de gegevens kunnen worden gecapteerd en verwerkt zodat analyses mogelijk zijn.

Bovendien zien de woonzorgvoorzieningen het administratief basisdossier als administratief zeer belastend.

Om deze redenen is er nood aan de woonzorgvoorzieningen en verenigingen verder uitstel te geven van de termijn om het administratief basisdossier in te dienen. Dit betreft geen opheffing van deze erkenningsvoorwaarde, wel een uitstel om deze efficiënt en adequaat te kunnen implementeren (artikel 35 en 39).

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod

Zie hoofdstuk 12 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders

Zie hoofdstuk 13 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

Hoofdstuk 14. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Zie hoofdstuk 14 van punt II. Toelichting bij de artikelen.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg

Artikel 2

Opheffing van verwijzingen naar de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid.

Het decreet van 29 juni 2018 tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voorzagt in de opvolger van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid. Daarvoor werd deze Strategische Adviesraad geregeld in het decreet van 7 december 2007. In het decreet van 29 juni 2018 werd de referentie naar het bestaan van de Strategische Adviesraad geschrapt uit het opschrift van het decreet van 7 december 2007. Maar in andere regelgeving werd nog altijd naar het decreet van 7 december 2007 verwezen volgens het oude opschrift daarvan. Dat wordt met deze bepaling gecorrigeerd.

Artikel 3

Dit artikel voegt een hoofdstuk VIII/1 in, in het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg. Dit hoofdstuk moet een rechtsgrond bieden voor de uitvoering van sociale akkoorden met betrekking tot de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Het hoofdstuk bestaat uit een artikel 33/1 en een artikel 33/2 en maakt de uitvoering van bestaande en toekomstige sociale akkoorden mogelijk.

De ontworpen regeling is van toepassing op de erkende centra voor geestelijke gezondheidszorg, waarmee de Vlaamse Regering conform artikel 24 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg een overeenkomst heeft gesloten.

Artikel 4

Het ontworpen artikel 33/1 voorziet in een decretale basis voor de Vlaamse Regering om, ter uitvoering van sociale akkoorden die betrekking hebben op de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de maatregelen te bepalen waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag ten laste neemt en om de voorwaarden en de procedure vast te leggen om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming vast te stellen.

Het artikel vormt een spiegelbepaling ten aanzien van artikel 52 van het Overnamedecreet en artikel 139/1 van het VSB-decreet.

Maar doordat de centra voor geestelijke gezondheidszorg, in tegenstelling tot de geregionaliseerde sectoren die zijn opgenomen in artikel 52 en 53 van het Overnamedecreet en in artikel 139/1 en 139/2 van het VSB-decreet, gefinancierd worden via een enveloppe-financiering, werd uitdrukkelijk in het artikel opgenomen dat de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag van sociale akkoorden ten laste kan nemen, in zoverre die financiering al niet is gebeurd via de subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 24 en 26 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende geestelijke gezondheidszorg.

De Raad van State herinnert er in zijn advies aan dat wanneer er economische activiteiten worden uitgevoerd, subsidies aangemeld moeten worden bij de Europese Commissie. Daarom wordt beklemtoond dat, doordat de centra voor geestelijke gezondheidszorg niet-economische diensten zijn, de Europese staatssteunregels hier niet van toepassing zijn. Er wordt wel akte van genomen dat als er zich in de toekomst een herkwalificatie opdringt van deze diensten, met name omdat zij economische activiteiten gaan verrichten, de aangetaste subsidiestromen in overeenstemming zullen worden gebracht met de vereisten eigen aan de Europese staatssteunregels. Ze zullen dan worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De Raad van State noteerde ook een verouderde kruisverwijzing naar artikel 3 van het ontwerp, die werd gecorrigeerd ten gevolge van het advies.

Artikel 5

Het ontworpen artikel 33/2 voorziet in een decretale basis voor de Vlaamse Regering om initiatieven te nemen ter bevordering van de aantrekkelijkheid van de tewerkstelling in centra voor geestelijke gezondheidszorg, waarvan de Vlaamse Regering de financiële weerslag ten laste neemt. Die initiatieven kunnen onder meer betrekking hebben op de werkomstandigheden, de vergoedingsvoorwaarden, arbeidsduurvermindering en vermindering van werklast, opleiding, kwalificatie en vorming en betrokkenheid in het besluitvormingsproces.

Ook deze bepaling is een spiegelbepaling, meer bepaald van artikel 53 van het Overnamedecreet en van artikel 139/2 van het VSB-decreet, zij het dat hier het personele toepassingsgebied beperkt is tot de erkende centra voor geestelijke gezondheidszorg.

De Raad van State herinnert er in zijn advies aan dat wanneer er economische activiteiten worden uitgevoerd, subsidies aangemeld moeten worden bij de Europese Commissie. Doordat de centra voor geestelijke gezondheidszorg niet-economische diensten zijn, zijn de Europese staatssteunregels hier niet van toepassing. Er wordt wel akte van genomen dat als er zich in de toekomst een herkwalificatie opdringt van deze diensten, met name omdat zij economische activiteiten gaan verrichten, de aangetaste subsidiestromen in overeenstemming zullen worden gebracht met de vereisten eigen aan de Europese staatssteunregels. Ze zullen dan worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure met het oog op de vaststelling van de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Artikel 6

Op 1 mei 2019 en 1 januari 2020 is het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen gefaseerd in werking getreden. De vennootschappen met sociaal oogmerk (VSO's) worden afgeschaft onder dit nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Bestaande VSO's worden nog gedoogd tot 1 januari 2024. Maar wanneer zij intussen een statutenwijziging doorvoeren, moeten zij een andere rechtsvorm kiezen.

In de regelgeving in het beleidsdomein WVG worden vergunningen, erkenningen of subsidies soms afhankelijk gemaakt van een rechtsvormvereiste en soms betreft deze rechtsvormvereiste een VSO. Artikel 6 en 37 hebben tot doel om deze VSO-vereiste in het VAPH-decreet van 7 mei 2004 en in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 in overeenstemming te brengen met het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, alsook om deze VSO-vereiste in overeenstemming te brengen met het Europees recht dat discriminatie op basis van nationaliteit niet toelaat.

Om aan VSO-voorzieningen duidelijkheid te verschaffen over de richting waarin zij best evolueren als een statutenwijziging zich opdringt om te blijven voldoen aan vergunnings-, erkennings- of subsidievoorwaarden, wordt verduidelijkt dat waar in decreten met betrekking tot het beleidsdomein welzijn, volksgezondheid en gezin een verwijzing naar VSO's is opgenomen, het ofwel gaat om een VSO onder het oude Wetboek Vennootschappen, ofwel om een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming onder het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen, ofwel om een equivalent daarvan. De genoemde decreten blijven op die manier aanhaken bij het concept dat de federale wetgever voorziet voor vennootschappen die, naast een beperkt geldelijk voordeel, hoofdzakelijk een maatschappelijk doel nastreven.

Er wordt hier beklemtoond dat het bij 'equivalenten van een sociale onderneming' gaat om equivalenten van de sociale ondernemingen volgens het recht van andere lidstaten van de EU, de EER of andere gelijkgestelde staten. De Raad van State belichtte namelijk in zijn advies dat dat meer expliciet tot uiting zou kunnen worden gebracht, waartoe dat wordt opgenomen in de memorie.

Artikel 7

Dit artikel past artikel 8 van het VAPH-decreet van 7 mei 2004 aan. Er wordt een lid toegevoegd waarin wordt voorzien dat de Vlaamse Regering een commissie kan oprichten om te beoordelen of een aanvrager van ondersteuning al dan niet een persoon met een handicap is. De Vlaamse Regering kan deze opdracht ook toevertrouwen aan de commissie die kan worden opgericht voor de prioritering van vragen naar een persoonsvolgend budget.

Artikel 8

Zie toelichting bij artikel 2.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 9

Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVW) heeft als missie zich als een Vlaams sectoroverschrijdend expertisecentrum te profileren, met betrekking tot vrijwilligers, vrijwilligerswerk en vrijwilligersbeleid. Het VSVW heeft als opdracht om het vrijwilligerswerk te promoten en te ondersteunen, zowel bij vrijwilligersorganisaties als overheden.

Dit artikel is ingeschreven om tegemoet te komen aan een blinde vlek in toezicht, die specifiek aanwezig is bij het autonoom vrijwilligerswerk. Er is op dit moment namelijk geen uniforme klachtenprocedure uitgewerkt binnen het autonoom vrijwilligerswerk. Deze procedure zal gelden voor alle organisaties die erkend worden als autonome vrijwilligersorganisatie, en biedt de administratie de mogelijkheid om zicht te krijgen op onregelmatigheden met het oog op het kunnen ondernemen van acties (bijvoorbeeld het aanvragen van een risicogestuurde inspectie door Zorginspectie).

De Raad van State merkt in het advies op dat er een verschil tot stand komt tussen enerzijds het voorzien van een klachtenbehandeling bij autonoom vrijwilligerswerk en anderzijds het niet voorzien hiervan bij ingebouwd vrijwilligerswerk. Hierbij wordt de verantwoording daarvoor in vraag gesteld, met zo nodig een residuaire regeling voor ingebouwd vrijwilligerswerk voor wanneer de erkennings- of subsidievoorwaarden niet in een vergelijkbare waarborg voorzien. De administratie verwoordt daartoe haar verantwoording voor dit verschil in behandeling. Uit de definities ingeschreven in artikel 3, 3° en 4°, van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, komt voort dat het verschil tussen enerzijds autonoom en anderzijds ingebouwd vrijwilligerswerk de erkenning en subsidiëring door de Vlaamse overheid is. De ontwikkeling van een uniforme klachtenprocedure voor autonoom vrijwilligerswerk is daarom een bijkomende controle op de niet-erkende, niet-gesubsidieerde organisaties voor vrijwilligerswerk. Doordat de organisaties voor ingebouwd vrijwilligerswerk onderworpen zijn aan de erkenningsvoorwaarden en afhangen van de subsidies van de Vlaamse Regering, is er hier al een ingebouwde controle die afwezig was bij de organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Volgens het principe dat gebruikers in andere situaties van een andere dienstverlening moeten genieten, kan er dus ook geen sprake zijn van discriminatie tussen gebruikers van enerzijds organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk en anderzijds organisaties met ingebouwd vrijwilligerswerk. Deze laatste groep wordt immers al voorzien van controle door de overheid, in de vorm van erkenningsvoorwaarden en het daaraan verbonden toezicht vastgelegd in artikel 14 van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk

Artikel 10

De werkingsgebieden van de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW's) worden afgestemd op de eerstelijnszones om maximale afstemming tussen zorg en welzijn te realiseren. Omdat de eerstelijnszones niet integraal de provinciegrenzen volgen (met name voor Zwijndrecht), wordt de voorwaarde om tot één provincie te behoren geschrapt. In de toekomst zullen in eerste instantie de eerstelijnszones en in tweede instantie de referentieregio's het werkingsgebied van de CAW's bepalen.

Artikel 11

De titel van onderafdeling I wordt gewijzigd in 'centrum voor teleonthaal' omdat de vijf huidige centra voor teleonthaal zullen fusioneren tot één centrum tegen 1 januari 2025. De regelgeving wordt afgestemd op deze ontwikkelingen.

Artikel 12

Zie toelichting bij artikel 11.

Artikel 13

De Vlaamse Regering zal verder concretiseren waaruit de specifieke hulp- en dienstverlening van de CAW's bestaat.

Artikel 14

De hulplijn 1712 is lokaal/provinciaal georganiseerd. Bij aanvang van 1712 was er ook een aparte hulplijn in Brussel. Deze realiteit is achterhaald sinds de hulplijn 1712 voor de provincie Vlaams-Brabant ook de oproepen vanuit Brussel beantwoordt en Brussel dus geen aparte/lokale 1712-hulplijn meer heeft. Vandaar dat een aanpassing van de tekst aan de realiteit beter leek. Het is op dit moment zo dat er per provincie een hulplijn 1712 wordt georganiseerd via een samenwerkingsverband tussen een/het CAW van de desbetreffende provincie en het Vertrouwenscentrum van diezelfde provincie.

Dit artikel legt ook de decretale basis voor uitvoering van het VIA6-akkoord, waar CAW's naast de subsidie-enveloppe voor de erkende voltijds equivalente personeelsleden (vte's) ook een bis-enveloppe krijgen voor de vte's die de Vlaamse Gemeenschap niet structureel subsidieert en die ook niet gefinancierd worden vanuit de sociale Maribel.

De Raad van State herinnert er in zijn advies aan dat wanneer er economische activiteiten worden uitgevoerd, subsidies aangemeld moeten worden bij de Europese Commissie. Omdat de CAW's niet-economische diensten zijn, zijn de Europese staatssteunregels hier niet van toepassing. Er wordt echter wel akte van genomen dat als er zich in de toekomst een herkwalificatie opdringt van deze diensten – met name omdat zij economische activiteiten gaan verrichten –, de aangetaste subsidiestromen in overeenstemming zullen worden gebracht met de vereisten eigen aan de Europese staatssteunregels. Ze zullen dan worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg

Artikel 15

Zie toelichting bij artikel 2.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 16 tot en met 23

De benaming hulplijn geeft correcter weer wat de opdracht van 1712 concreet inhoudt: het aanbieden van hulp door te luisteren, door het geven van advies en informatie en door te verwijzen indien nodig. De benaming meldpunt roept

verkeerdelijk de verwachting op bij burgers dat ze een situatie gewoon kunnen melden of droppen bij 1712, en dat 1712 hier dan autonoom mee verdergaat.

De hulplijn 1712 is lokaal/provinciaal georganiseerd. Bij aanvang van 1712 was er ook een aparte hulplijn in Brussel. Het is echter de hulplijn 1712 voor de provincie Vlaams-Brabant die de oproepen vanuit Brussel beantwoordt, waardoor Brussel dus geen aparte/lokale 1712-hulplijn meer heeft. Brussel-Hoofdstad is nog altijd terug te vinden in de tekst, om het territorium van aanbod van de hulplijn 1712 correct te reflecteren.

De Raad van State merkte in het advies een onduidelijke formulering op in het artikel dat tot stand komt door artikel 18 van het voorontwerp. Daarin wordt gewag gemaakt van de organisatie van een hulplijn "Geweld, Misbruik en Kindermishandeling", niet alleen in elke provincie van het Nederlandse taalgebied, maar ook in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het is de bedoeling dat de hulplijn 1712 voor de provincie Vlaams-Brabant de oproepen vanuit Brussel beantwoordt. Het betreft hier wel degelijk een bepaling die beschrijft welke gebieden bediend worden, niet vanuit welke gebieden die bediening georganiseerd wordt. Het artikel werd op dit punt verduidelijkt.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

Artikel 24

Dit artikel past artikel 15 van het decreet van 25 april 2014 aan en schrapt de bepaling over de provinciale verdeling van de middelen.

Artikel 25

Dit artikel vervangt artikel 16, vierde lid, over de oprichting van een commissie in het kader van de prioritering van vragen naar een persoonsvolgend budget.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Artikel 26

Zie toelichting bij artikel 2.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Artikel 27

Oekraïense vluchtelingen die, als tijdelijk ontheemden, onmiddellijk worden ingeschreven in het vreemdelingenregister moeten aansluiten bij de Vlaamse bescherming (zie artikel 2, 40°, en 3, §1, van het VSB-decreet). Door het beschermd statuut wordt deze groep vluchtelingen anders behandeld dan de eerdere stromen van vluchtelingen.

Krachtens artikel 3, §1, van het VSB-decreet is de Vlaamse sociale bescherming van toepassing op elke persoon die in het Nederlandse taalgebied woont en op elke persoon die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont. Artikel 2, 40°, van het VSB-decreet definieert "wonen" als "ingeschreven zijn in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister, of ingeschreven zijn in het wachtregister voor personen die jonger zijn dan achttien jaar". Een volwassen persoon die is

ingeschreven in het wachtregister kan dus niet aansluiten. Andere groepen van vluchtelingen worden eerst ingeschreven in het wachtregister. Pas op het moment dat de situatie minder precair wordt, wordt de vluchteling ingeschreven in het vreemdelingenregister. Deze tijdelijk ontheemden uit Oekraïne worden onmiddellijk ingeschreven in het vreemdelingenregister, waardoor zij onmiddellijk moeten betalen. Door het beschermd statuut wordt dus een ongelijkheid gecreëerd. Dit ontwerp probeert die ongelijkheid op te heffen.

De termijn waarin zij worden vrijgesteld van het betalen van de zorgpremie wordt gelijkgesteld met de termijn waarin ze van het bijzonder beschermingsstatuut genieten. Mochten deze personen inmiddels een zorgvraag krijgen, dan blijven de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen en de zorgtickets gewaarborgd. Een ontheemde Oekraïner met een attest van tijdelijke bescherming is in bepaalde gevallen ook vrijgesteld van bijdragebetaling voor de federale ziekteverzekering.

Het uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 stelt het bestaan vast van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van richtlijn 2001/55/EG, en voert naar aanleiding daarvan de tijdelijke bescherming in. Deze bescherming duurt in beginsel een jaar, maar kan beperkt verlengd worden voor twee keer zes maanden tenzij de Raad van de Europese Unie een einde stelt aan de tijdelijke bescherming. Een attest van tijdelijke bescherming kan dus maximum voor twee jaar toegekend worden, tenzij deze termijn op Europees niveau in de toekomst alsnog gewijzigd wordt. Dat zou betekenen dat de premie voor de VSB maximum voor twee jaar kan vrijgesteld worden. Van zodra het attest van tijdelijke bescherming niet meer toegekend is, zal de persoon de premie voor VSB moeten beginnen betalen zoals andere burgers.

Om recht te hebben op een zorgbudget moet men krachtens artikel 41, §1, eerste lid, 4°, van het VSB-decreet gedurende ten minste tien jaar waarvan gedurende ten minste vijf opeenvolgende jaren, die voorafgaan aan de opening van het recht op tegemoetkoming conform dit decreet, in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen of sociaal verzekerd zijn in de lidstaten van de Europese Unie, in de andere staten die partij zijn bij de Europese Economische Ruimte of in Zwitserland. Voor kinderen tot de leeftijd van achttien jaar geldt die voorwaarde niet. Bovendien moeten zij krachtens artikel 41, §1, eerste lid, 5°, voldoen aan de inburgeringsplicht, vermeld in artikel 2, eerste lid, 11°, van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie en inburgeringsbeleid of in artikel 4 van de ordonnantie van 11 mei 2017 betreffende het inburgeringsstraject voor de nieuwkomers. Deze personen zullen, met uitzondering van de kinderen, niet voldoen aan deze voorwaarden en hebben daarom geen recht op de zorgbudgetten

Artikel 28

Dit artikel wijzigt artikel 49, §4, 1°, van het VSB-decreet, zodat decretaal wordt vastgelegd dat het Departement Zorg de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen.

Momenteel voorziet het VSB-decreet maar één delegatiebepaling over de bewaartermijnen (artikel 49, §5). Er wordt besloten om niet alle bewaartermijnen van VSB decretaal te verankeren. Door de hoeveelheid aan verschillende verwerkingen binnen VSB, zal dat niet op korte termijn kunnen worden aangeleverd. Het is niet aangewezen om via dit mozaïekdecreet maar één bewaartermijn te gaan regelen in het decreet en voor de andere bewaartermijnen nog door te delegeren naar de Vlaamse Regering. Het Departement Zorg is geen voorstander om hierop in te gaan. Er zal wel onderzocht worden hoe in de toekomst gehoor kan gegeven worden aan de opmerkingen van de Raad van State en de VTC met betrekking tot de

opname van de bewaartermijnen in het VSB-decreet, maar dan voor alle verwerkingen in het kader van dit decreet.

De rechtsgrond die de VTC aanhaalt is correct. De rechtsgrond van de verwerking van persoonsgegevens voor de databank met BelRAI-indicatiestellingen wordt al duidelijk vermeld in artikel 49, §2, van het VSB-decreet: "§2. De persoonsgegevens worden in het kader van de Vlaamse sociale bescherming verwerkt conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op artikel 6, lid 1, c), van de [algemene verordening gegevensbescherming (AVG)] en, wat gegevens over gezondheid betreft, op artikel 9, lid 2, h), van de [AVG]."

De VTC beveelt aan dat de nodige maatregelen genomen worden om de juistheid van de gegevens te behouden, conform artikel 5, eerste lid, d), van de AVG. De nodige maatregelen hiervoor zullen worden genomen. Deze maatregelen worden echter niet opgenomen in het ontwerp van decreet; dat is niet opportuun (de Europese verordeningen hebben een rechtstreekse werking in de interne rechtsorde en moeten dus niet worden omgezet om van toepassing te zijn) en zou de tekst van het ontwerp van decreet te veel verzwaren. Hier moet er ook op worden gewezen dat een inschaling een momentopname is en deze van bepaalde of onbepaalde duur kan zijn (meestal van bepaalde duur). Als deze duur verlopen is, zal een nieuwe inschaling moeten gebeuren.

De VTC beveelt bovendien aan om de nodige transparantiemaatregelen in het ontwerp van decreet te bepalen zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en zodat het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten. Op deze opmerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantiemaatregelen te verankeren in de regelgeving. Uiteraard zal iedere verwerkingsverantwoordelijke gehouden zijn om de nodige transparantie te verzekeren, conform artikel 5, eerste lid, a), van de AVG. Dat is immers een verplichting die, ten gevolge van de Europese verordening, rechtstreeks van toepassing is op de verwerkingsverantwoordelijken. Het concreet opleggen in de regelgeving van de maatregelen hoe aan deze transparantieplichting moet worden voldaan, wordt niet wenselijk geacht. In dergelijk geval vereist een eventuele wijziging van deze maatregelen ook een wijziging van de regelgeving.

Artikel 29

Zie toelichting bij artikel 2.

Artikel 30

Dit artikel creëert een juridische basis voor een Vlaamse databank waarin de indicatiestellingen met BelRAI worden bewaard. Deze decretale basis bevat ook elementen voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de BelRAI-databank. Dat is afdoende om tegemoet te komen aan de interne analyse, zoals gevraagd door de Vlaamse Raad WVG.

Het eerste lid bepaalt dat de indicatiestellingen waarbij de zorgbehoefte van de gebruiker wordt geëvalueerd met het oog op het bepalen van de zorgdoelstellingen en de financiering die zijn afgenomen aan de hand van BelRAI, worden opgeslagen in een databank die onder het beheer valt van het Departement Zorg. Het betreft niet alleen de indicatiestellingen met BelRAI die worden afgenomen in het kader van het VSB-decreet (bijvoorbeeld indicatiestellingen met het oog op het recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden), maar ook de indicatiestellingen met BelRAI die worden afgenomen in de erkende woonzorgvoorzieningen op basis van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 met het oog op het bepalen van de

zorgdoelstelling van de gebruiker. Dit lid legt ook de verplichting op aan de individuele zorgaanbieders die een indicatiestelling via BelRAI afnemen en de organisaties en zorgvoorzieningen waar de personen die een indicatiestelling afnemen om deze indicatiestelling in de databank op te slaan.

De Raad van State merkt in zijn advies op dat bepaalde essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet moeten worden geregeld. De verwerking van de persoonsgegevens bij de afname van indicatiestellingen wordt echter niet in dit artikel geregeld. Deze indicatiestellingen worden immers al afgenomen en de rechtsgrond voor de verwerking van de persoonsgegevens bij het afnemen van indicatiestellingen zit al vervat in artikel 49 van het VSB-decreet, dat instaat voor de regeling van de essentiële elementen van gegevensverwerking, en artikel 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. Het ontworpen artikel 70/2 moet niet in de plaats treden van de gegevensbeschermingsbepalingen die opgenomen zijn in bovengenoemde artikelen, maar voorziet aanvullend daarop een rechtsgrond voor BelRAI, die valt onder de al bestaande gegevensbeschermingsbepaling.

Het tweede en derde lid bepalen dat de gegevens van de gebruiker, gedefinieerd in artikel 2, eerste lid, 11°, van het VSB-decreet digitaal moeten worden bezorgd of toegevoegd aan de databank. De Vlaamse Regering kan de wijze en de vorm bepalen waarin de gegevens over de indicatiestellingen moeten worden bezorgd of toegevoegd aan de databank. Er wordt bovendien een delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden te bepalen waaronder een organisatie of een zorgvoorziening, waar de persoon die de indicatiestelling uitvoert in dienst is, indicatiestellingen kan bezorgen of toevoegen aan de databank. Dat is voornamelijk van belang voor de indicatiestellingen die worden afgenomen in het kader van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 aangezien hier de indicatiestellingen worden bezorgd op het niveau van de woonzorgvoorziening. In de Vlaamse BelRAI-databank wordt bijgehouden welke organisatie een indicatiestelling heeft gedaan. Er is een startdatum en een referentiedatum die wordt gelogd, alsook een indieningsdatum. Zorgvoorzieningen zullen dus technisch in staat zijn om na te gaan wie wanneer de indicatiestelling heeft toegepast.

Het vierde lid voorziet een toegang tot de databank met BelRAI-indicatiestellingen voor actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 of het VSB-decreet, de gebruiker en de mantelzorgers, op voorwaarde dat deze toegang conform is met de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Als de betrokken gebruiker zijn toestemming niet zelf kan verlenen, wordt deze gegeven door zijn vertegenwoordiger (conform de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt).

Het vijfde lid voorziet dat de Vlaamse Regering bijkomende voorwaarden kan bepalen voor de toegang van de personen, vermeld in het vierde lid tot de databank. Hierbij wordt begrepen dat deze bijkomende voorwaarden geen nieuw essentieel element van gegevensverwerking kunnen bepalen. De gebruiker moet altijd toegang kunnen krijgen tot zijn eigen indicatiestelling(en)/persoonsgegevens. Bij de mantelzorger hangt de toegang af van het feit of de gebruiker hem toegang verleend heeft.

Artikel 31

Dit artikel bepaalt dat gerechtelijke deskundigen ook gebruik moeten maken van de BelRAI Screener als indicatiestellingsinstrument. Gerechtelijke deskundigen moeten de vereiste opleiding volgen bij een BelRAI-trainer of BelRAI-expert en zij nemen deel aan de verplichte bijscholings- en intervisiemomenten.

Eerst zou deze bepaling ingevoegd worden in artikel 81 van het VSB-decreet. De Raad van State merkte echter op dat dit artikel opgeheven zal worden bij artikel 44 van het decreet van 18 juni 2021 tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming, op een datum die, overeenkomstig artikel 117 van hetzelfde decreet, wordt bepaald door de Vlaamse Regering. Daartoe werd het advies van de Raad van State opgevolgd, en werd het ontworpen artikel in de plaats ingevoegd in artikel 82 van het VSB-decreet.

Artikel 32

Zie toelichting bij artikel 2.

Artikel 33

Naar aanleiding van recent onderzoek door Zorginspectie, is gebleken dat er in de praktijk ondernemingen zijn die druk leggen op erkende verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen die voor hen werken. De machtspositie van de werkgever zorgt ervoor dat bij sommige ondernemingen verstrekkers handelingen moeten stellen die in tegenstrijd zijn met de regelgeving. Momenteel kan alleen de verstrekker gesanctioneerd worden, ook als hij dergelijke handelingen moet uitvoeren in opdracht van zijn werkgever. De enige uitzondering hierop betreft de mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve geldboete aan de onderneming overeenkomstig artikel 117 van het VSB-decreet wanneer er systematische afwijkingen of fraude wordt vastgesteld in het kader van de aanrekening van de bedragen, vermeld in artikel 114 van hetzelfde decreet, en overeenkomstig artikel 125 wanneer de tekortkomingen, vermeld in dat artikel, worden vastgesteld. Wanneer de verstrekker het bedrijf verlaat en/of zijn machtiging is geschorst, dan belet niets de onderneming om op zoek te gaan naar een andere verstrekker en zijn praktijk verder te zetten.

De voorliggende wijzigingen aan artikel 105 van het VSB-decreet zorgen ervoor dat binnen de handavingsprocedure niet alleen de betrokken verstrekkers kunnen worden gevat, maar ook – indien nodig – de ondernemingen waarvoor ze werken. Doordat alleen de verstrekker aan machtiging onderworpen is en niet de onderneming waarvoor de verstrekker werkzaam is, wordt de sanctie in verband met de schorsing of intrekking van de machtiging van de verstrekker voor een sanctionering op ondernemingsniveau aangepast naar een schorsing of intrekking van de mogelijkheid om aanvragen van tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen in te dienen. Daarnaast wordt erkend dat de tegemoetkoming via het trekingsrecht ook rechtstreeks door de onderneming kan worden geïnd, waardoor de sanctie met betrekking tot de terugvordering van deze tegemoetkoming zich ook tot deze onderneming moet richten. De terugvordering moet zich immers situeren waar het geld zich bevindt.

Deze maatregel zorgt ervoor dat het Agentschap meer juridische slagkracht heeft om de onderneming, waarvoor de verstrekker werkt, ook te kunnen sanctioneren. Alleen zo worden ook (toekomstige) gebruikers beschermd die zich tot deze onderneming richten.

Artikel 34

Zie toelichting bij artikel 2.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Artikel 35

Dit artikel wijzigt artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, door de toevoeging van een nieuw tweede lid. Het voorziet dat de woonzorgvoorzieningen en verenigingen die sinds 1 januari 2020 (datum van de inwerkingtreding van artikel 7 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019) een aanvraag hebben ingediend voor een voorafgaande vergunning of eerste erkenning, indien geen voorafgaande vergunning moet worden aangevraagd of die dergelijke aanvraag nog moeten doen, in afwijking van hetgeen bepaald in artikel 7, §1, eerste lid, 1°, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, het administratief basisdossier maar ten vroegste moeten bezorgen op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.

De wijziging van artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt retroactief ingevoerd, met ingang van 1 januari 2020.

Tot nog toe werden er nog geen administratieve basisdossiers ingediend door woonzorgvoorzieningen of verenigingen. Artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2021 tot bepaling van afwijkingen van de administratieve procedures en de termijnen in de regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin door de uitbraak van COVID-19 en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voorzag in een afwijking van de termijn voor het indienen van een administratief basisdossier voor de aanvragen voor een voorafgaande vergunning, of wanneer er geen voorafgaande vergunning moest worden aangevraagd, voor de aanvragen voor een eerste erkenning die werden ingediend in de periode van 20 maart 2020 tot en met 31 december 2022. Het administratief basisdossier moest in deze gevallen uiterlijk 1 januari 2023 aan het agentschap Zorg en Gezondheid worden bezorgd. Omdat noch het agentschap; noch de woonzorgvoorzieningen en verenigingen klaar zijn om aan deze voorwaarde te voldoen, wordt daarom, met terugwerkende kracht, deze erkenningsvoorwaarde uitgesteld tot op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Artikel 36

Dit artikel creëert een duidelijke decretale basis voor de afname van indicatiestellingen in woonzorgvoorzieningen. Vandaag wordt het afnemen van indicatiestellingen gebaseerd op de delegatie vermeld in artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 dat voorziet dat de Vlaamse Regering aanvullende erkenningsvoorwaarden kan vastleggen. De Raad van State merkt op dat als er een nieuwe erkenningsvoorwaarde wordt ingevoerd, de ontworpen bepaling moet worden getoetst aan artikel 10 van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, alsook aan artikel 14, 15 en 16 ervan. Het artikel voegt geen bijkomende erkenningsvoorwaarde toe ten opzichte van de huidige erkenningsvoorwaarden. Deze erkenningsvoorwaarde is immers al opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers (zie onder andere: artikel 6 van bijlage 2, artikel 10 van bijlage 5, artikel 22/1 van bijlage 7, artikel 8 van bijlage 8, artikel 27 van bijlage 11 – opgelet: in het stambesluit wordt afhankelijk van de voorziening soms gesproken over 'kan'). Die erkenningsvoorwaarde was gebaseerd op artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019. Met dit artikel wordt dus een duidelijkere decretale rechtsgrond gecreëerd voor deze erkenningsvoorwaarde. Het dient bovendien om een duidelijke rechtsgrond te creëren voor andere

besluiten die waren gebaseerd op artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, zoals het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Nieuwe erkenningsvoorwaarden vastgelegd door de Vlaamse Regering in uitvoering van artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 moeten worden getoetst aan artikel 10 van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, alsook aan artikel 14, 15 en 16 ervan.

Het tweede en derde lid bevatten enkele definities. Deze definities zijn afgestemd op de definities in het VSB-decreet. De term 'zorgdoelstelling' wordt gebruikt in de definitie van indicatiestelling in artikel 2, eerste lid, 17°, van het VSB-decreet, waarnaar verwezen wordt in het ontworpen artikel 38/1 (maar deze term wordt ook niet nader gespecificeerd in het VSB-decreet). In het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt dan weer gesproken van 'zorg- en ondersteuningsdoelstellingen' (zie de definitie van zorg- en ondersteuningsplan). Om binnen het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 geharmoniseerde termen te gebruiken wordt voorgesteld om de term 'zorgdoelstellingen' te vervangen door 'zorg- en ondersteuningsdoelstellingen' zodat een duidelijke link wordt gecreëerd met het 'zorg- en ondersteuningsplan'.

Het vierde lid bepaalt expliciet dat de Vlaamse Regering aan een woonzorgvoorziening kan opleggen dat deze woonzorgvoorziening met het oog op het bepalen van de zorgdoelstellingen van de gebruiker, de zorgbehoefte van de gebruiker moet evalueren aan de hand van BelRAI.

Het vijfde lid bepaalt dat de Vlaamse Regering de voorwaarden en de procedure voor de erkenning van personen die een indicatiestelling kunnen afnemen bepaalt en de procedures voor de toepassing van de indicatiestellingen vastlegt. Hiermee wordt een duidelijke rechtsgrond gecreëerd voor de erkenning van de personen die een indicatiestelling kunnen afnemen (besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin). De Raad van State merkt op dat elk van deze door de Vlaamse Regering uitgewerkte erkenningsvoorwaarden en -procedures zullen moeten worden getoetst aan artikel 9 van de Dienstenrichtlijn, alsook aan artikel 14, 15 en 16 ervan, voor wat betreft de diensten die niet worden verleend aan patiënten, specifiek om hun gezondheid te beoordelen, bewaren of verbeteren. Immers, de diensten van de gezondheidszorg vallen buiten het toepassingsgebied van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt. Voor wat betreft de diensten van de gezondheidszorg, moet een verantwoording voorhanden zijn voor het instellen van het betrokken erkenningsstelsel in het licht van artikel 49 en volgende, van het VWEU en 56 en volgende, van het VWEU.

Het zesde lid stelt dat de Vlaamse Regering de procedure voor de bewaking van de kwaliteit, de correctheid, de objectiviteit, de gelijke behandeling en de uniformiteit over de opmaak, het opslaan en het uitwisselen van indicatiestellingen bepaalt. Met dit lid wordt een rechtsgrond gecreëerd om de softwareverplichtingen aan op te hangen. De term 'gelijke behandeling' slaat op het feit dat je elke gebruiker van het Vlaams IT-platform BelRAI, of dat nu is op de webtoepassing of uit eigen software, wil onderwerpen aan dezelfde gebruikersvoorwaarden. Elke inschaling moet op eenzelfde manier worden opgemaakt en afgehandeld. De uniformiteit is van belang opdat de inschalingen kunnen worden gebruikt voor zowel het aanbieden van zorg in een woonzorgvoorziening, als voor het recht op een zorgbudget enzovoort. De bewaking van de kwaliteit en de correctheid bij de opmaak, het opslaan en de uitwisseling van indicatiestellingen lijkt voldoende duidelijk. De correctheid (juistheid

en actualisatie van de gegevens) is trouwens ook een vereiste voor de verwerking van persoonsgegevens onder de algemene verordening gegevensverwerking. Ten slotte lijkt de objectiviteit bij de opmaak van een inschaling ook duidelijk.

Artikel 37

Zie toelichting bij artikel 6.

Artikel 38

Dit artikel brengt een wijziging aan in het artikel dat het opleggen van een administratieve geldboete en de procedures daarover regelt.

Sinds de opmaak van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en de inwerking-treding ervan op 1 januari 2020 is het handhavingsbeleid versterkt. Een administratieve geldboete is in dit kader een sanctiemiddel dat voorzieningen een sanctie oplegt voor het niet naleven van de erkenningsvoorwaarden maar dat evenwel geen rechtstreekse impact heeft op het personeel en de bewoners.

Uit de analyse van de toepassing en ervaringen over handhaving sinds 2020 is gebleken dat een verbreding van de bestaande sanctiemiddelen aangewezen is, om de slagkracht van de overheid te verhogen bij woonzorgvoorzieningen die niet voldoen aan de geldende erkenningsvoorwaarden.

De huidige bepaling vervat in artikel 72, eerste lid, 6°, stelt dat een administratieve geldboete alleen kan opgelegd worden als de uitbater van een erkende woonzorgvoorziening door de Vlaamse overheid aangemaand is om binnen een bepaalde termijn aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in de aanmaning, te voldoen en hij binnen die termijn niet aan die voorwaarden voldoet. De aanmaning kadert in de procedure die kan leiden tot een schorsing of intrekking van de erkenning, wat impliceert dat een aanmaning alleen betekend wordt als er zware en herhaaldelijk vastgestelde tekorten op de erkenningsvoorwaarden werden vastgesteld die bovendien een ernstig risico inhouden voor de zorg- en dienstverlening aan de gebruikers van de voorziening. Door de koppeling van de administratieve geldboete aan een aanmaning verengt dat aanzienlijk de mogelijkheid om een administratieve geldboete in te zetten voor andere, minder zware tekorten op de erkenningsvoorwaarden die toch een handhavingsmaatregel van de toezichthoudende overheid vergen.

De toepassing van de administratieve geldboete wordt daarom verbreed, zodat de sanctiemaatregel kan ingepast worden binnen het bredere handhavingsbeleid.

In artikel 72, derde lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 is bepaald dat een administratieve geldboete alleen kan worden opgelegd nadat de betrokkene is gehoord. De nadere regels van de procedure voor het opleggen van de geldboete zal door de Vlaamse Regering worden bepaald. Hierin moet voldoende aandacht worden besteed aan het hoorrecht van de voorziening.

Dit artikel voegt ook een delegatie naar de Vlaamse Regering toe om bijkomende criteria te bepalen om een geldboete op te leggen, binnen de voorwaarden die al in het decreet bepaald zijn. Deze criteria laten toe om consistent en proportioneel de hoogte van het bedrag van de administratieve geldboete te bepalen en toe te passen. Het vastleggen van een aantal criteria in een besluit van de Vlaamse Regering verhoogt de rechtszekerheid van de uitbaters van de erkende woonzorgvoorzieningen.

De bepaling van de administratieve geldboetes wordt in lijn gebracht met de bepaling rond schorsing, wijziging en intrekking van de erkenning, zie artikel 64: "De Vlaamse Regering kan, volgens de regels die ze bepaalt, de erkenning wijzigen, alsook de erkenning schorsen of intrekken als de woonzorgvoorziening of vereniging de erkenningsvoorwaarden niet naleeft. Die regels bevatten de mogelijkheid om een bezwaar in te dienen." Het is duidelijk dat een administratieve geldboete een minder vergaand middel is dan een schorsing of intrekking van de erkenning.

De verdere procedure wordt, zoals altijd, verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. Deze procedure zal bepalingen bevatten rond hoorrecht, beroep en een procedure voor het opleggen van de hoogte van de het bedrag binnen de decretaal bepaalde vork. Deze verdere bepalingen zullen tot meer rechtszekerheid en duidelijkheid leiden dan de huidige bepalingen.

Artikel 39

Dit artikel vervangt artikel 94 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

Overeenkomstig artikel 94, eerste lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 moet een woonzorgvoorziening of een vereniging die op 1 januari 2020 (datum van inwerkingtreding van artikel 7 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019) erkend is, tegen 1 juli 2021 een administratief basisdossier overmaken. Deze termijn werd, omwille van de COVID-19-crisis, door het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2021 tot bepaling van afwijkingen van de administratieve procedures en de termijnen in de regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin door de uitbraak van COVID-19 en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verder uitgesteld tot 1 januari 2023.

Door de vervanging van artikel 94, eerste lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt de verplichting voor de woonzorgvoorzieningen en de verenigingen die erkend waren op 1 januari 2020 om het administratief basisdossier over te maken uitgesteld tot een door de Vlaamse Regering te bepalen datum. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen. De reden voor deze wijziging is dat de oorspronkelijk voorziene overgangstermijn te kort is. Noch het agentschap, noch de woonzorgvoorzieningen en verenigingen zijn klaar om aan deze voorwaarde te voldoen.

Overeenkomstig artikel 94, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 moet een woonzorgvoorziening of een vereniging die op 1 januari 2020 over een voorafgaande vergunning beschikt, een administratief basisdossier overmaken bij de aanvraag van de eerste erkenning voor de vergunde woonzorgvoorziening. Voor de op 1 januari 2020 vergunde woonzorgvoorzieningen die op 30 juni 2021 (datum van inwerkingtreding van artikel 3 van het voornoemde besluit van 18 juni 2021) nog geen eerste erkenning hadden aangevraagd of geen administratief basisdossier hadden overgemaakt, werd een uitstel voorzien tot 1 januari 2023. Door de vervanging van artikel 94, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 moeten alle op 1 januari 2020 vergunde woonzorgvoorzieningen die sinds 1 januari 2020 een eerste erkenningsaanvraag voor de vergunde voorziening hebben aangevraagd of die in de toekomst een eerste erkenningsaanvraag voor de vergunde voorziening zullen aanvragen, hun administratief basisdossier maar ten vroegste indienen tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt.

Vergunde woonzorgvoorzieningen die hun eerste erkenningsaanvraag pas zullen indienen na de door de Vlaamse Regering te bepalen datum, zullen hun administratief basisdossier moeten overmaken op het moment dat ze hun eerste erkenningsaanvraag indienen. Het bepalen van een datum zal altijd in overleg gebeuren met de sector. Het is belangrijk dat de gekozen datum voor het bezorgen van

het administratief basisdossier haalbaar is voor de woonzorgvoorzieningen en de Vlaamse overheid. Om deze reden werd er gekozen om dat niet decretaal vast te leggen. Het is uiteraard de betrachting om het administratief basisdossier voor alle woonzorgvoorzieningen gelijktijdig in te voeren. Deze bepaling laat echter toe om, wanneer een bepaalde categorie van woonzorgvoorzieningen sneller klaar is om te werken met het administratief basisdossier, dat voor deze categorie van woonzorgvoorzieningen al in te voeren voor de anderen.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod

Artikel 40

Zie toelichting bij artikel 2.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders

Artikel 41

Dit artikel hernoemt in functie van artikel 42 het opschrift van het hoofdstuk waarin het nieuwe artikel wordt ingevoegd. Dit artikel kwam tot stand in opvolging van het advies van de Raad van State. Daarin werd terecht opgemerkt dat het opschrift van het hoofdstuk waarin artikel 42 zou worden ondergebracht, de lading van de onderliggende bepalingen niet meer zou dekken. Het opschrift werd daartoe gewijzigd van 'Projecten' naar 'Projecten en subsidies voor gezondheidsinformatie'.

Artikel 42

Met dit artikel wordt een rechtsgrond gecreëerd voor de toekenning van een subsidie aan organisaties die evidencebased gezondheidsinformatie verstrekken aan burgers. De gezondheidsinformatie is met andere woorden gebaseerd op wetenschappelijke feiten en dus betrouwbaar.

Het belang van verstrekken van betrouwbare gezondheidsinformatie is zeer groot, nog meer nu tijdens de coronacrisis duidelijk geworden is welke gevolgen desinformatie kan teweegbrengen in het kader van bijvoorbeeld vaccinatie.

Aan de Vlaamse Regering wordt de delegatie gegeven om in voorkomend geval de nadere regels over de subsidie te bepalen. De Raad van State herinnert er in zijn advies aan dat wanneer er economische activiteiten worden uitgevoerd, subsidies aangemeld moeten worden bij de Europese Commissie. Als er zich in de toekomst een herkwalificatie opdringt van deze diensten, met name omdat zij economische activiteiten gaan verrichten, zullen de aangetaste subsidiestromen in overeenstemming worden gebracht met de vereisten eigen aan de Europese staatssteunregels. Ze zullen dan worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het VWEU.

De Raad van State gaf de wetgevingstechnische noot dat het verduidelijkt moest worden dat dit artikel een plek zou krijgen in hoofdstuk 9. Dat werd opgenomen in het artikel.

Artikel 43

Zie toelichting bij artikel 2.

Hoofdstuk 14. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Artikel 44

Dit artikel bepaalt dat de datum van inwerkingtreding van artikel 7, 24 en 25 wordt vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Artikel 45

Artikel 27 zal retroactief in werking moeten treden op 1 januari 2022. Dat is noodzakelijk om tegemoet te komen aan de vrijstelling van de jaarlijkse premie voor de Vlaamse Sociale Bescherming. Ook hier wordt geen verkregen recht aangetast.

Artikel 46

Deze aanpassingen voorzien enerzijds in een aanpassing van artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, welke in werking is getreden op 1 januari 2020 en anderzijds in de wijziging van een overgangsregeling, namelijk artikel 94 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

Wat betreft de wijziging van artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019: een afwijking op de verplichting om een administratief basisdossier in te dienen voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen die een aanvraag hebben ingediend voor een voorafgaande vergunning of een eerste erkenning, indien geen voorafgaande vergunning moet worden aangevraagd, werd al voorzien bij artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2021 tot bepaling van afwijkingen van de administratieve procedures en de termijnen in de regelinggeving van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin door de uitbraak van COVID-19 en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze afwijking heeft alleen betrekking op de aanvragen in de periode lopende van 20 maart 2020 tot 31 december 2022 en stelt dat het administratief basisdossier moet bezorgd worden op 1 januari 2023. Een wijziging van artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 die de voorwaarde van het indienen van een administratief basisdossier uitstelt tot een door de Vlaamse Regering te bepalen datum moet betrekking hebben op al de aanvragen sinds de inwerkingtreding van het betrokken artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en zal dus retroactief in werking moeten treden vanaf het ontstaan van dit artikel, zijnde 1 januari 2020.

Wat betreft de wijziging van artikel 94 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019: dit artikel betreft een overgangsbepaling. Overgangsbepalingen stellen de overgang naar een nieuwe regeling en de toepassing van de oude en de nieuwe voorschriften op bestaande rechtsverhoudingen vast. Aangezien de overgang van de oude naar de nieuwe regeling hier heeft plaatsgevonden op 1 januari 2020, datum van inwerkingtreding van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, zal een wijziging van de overgangsbepaling ook in werking moeten treden op 1 januari 2020, zo niet, kan de betrokken bepaling moeilijk aanzien worden als een overgangsbepaling.

De retroactiviteit lijkt in voorliggend geval te kunnen worden gemotiveerd op basis van volgende redenen:

- de terugwerkende kracht heeft betrekking op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent;
- de terugwerkende kracht is noodzakelijk voor de goede werking van de diensten en tast in beginsel geen verkregen rechten aan.

De Raad van State noteerde verouderde kruisverwijzingen naar wat in een eerdere ontwerpfase nog artikel 28 en 31 waren. Die kruisverwijzingen werden ten gevolge van het advies gecorrigeerd naar respectievelijk artikel 35 en 39.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 24 maart 2023

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg

Art. 2. In artikel 23 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van" wordt opgeheven;

2° tussen het woord "Gezin" en het woord "is" wordt de zinsnede "en (Kandidaat-)pleegzorgers) ingevoegd.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een hoofdstuk VIII/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk VIII/1. Uitvoering van sociale akkoorden".

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk VIII/1, ingevoegd bij artikel 4, een artikel 33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 33/1. In het kader van de uitvoering van de sociale akkoorden over de gezondheidssector die aan al de volgende voorwaarden voldoen, kan de Vlaamse Regering de maatregelen bepalen waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag ten laste neemt, en kan de Vlaamse Regering de voorwaarden en de procedure vastleggen om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming vast te stellen:

- 1° de sociale akkoorden hebben betrekking op de centra voor geestelijke gezondheidszorg waarmee de Vlaamse Regering conform artikel 24 een overeenkomst heeft gesloten;
- 2° de sociale akkoorden worden niet al gefinancierd via de subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 24 en 26."

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hetzelfde hoofdstuk VIII/1 een artikel 33/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 33/2. De Vlaamse Regering kan initiatieven nemen om de aantrekkelijkheid te bevorderen van de tewerkstelling in de erkende centra voor geestelijke gezondheidszorg waarmee de Vlaamse Regering een overeenkomst heeft gesloten conform artikel 24, waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag ten laste neemt. De voormelde initiatieven kunnen betrekking hebben op al de volgende aspecten:

- 1° de werkomstandigheden;
- 2° de vergoedingsvoorwaarden;
- 3° arbeidsduurvermindering;
- 4° vermindering van werklust;
- 5° opleiding;
- 6° kwalificatie en vorming;
- 7° betrokkenheid in het besluitvormingsproces.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming, vermeld in het eerste lid, vast te stellen."

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Art. 6. In artikel 7, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2013 en gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, worden tussen de woorden "of vennootschappen met rechtspersoonlijkheid en met een sociaal oogmerk" en het woord "erkennen" de woorden "volgens het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 of coöperatieve vennootschappen met erkenning als sociale onderneming volgens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 of een equivalent daarvan" ingevoegd.

Art. 7. Aan artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2013, 24 april 2014 en 15 juli 2016, worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan een commissie oprichten die tot taak heeft om vast te stellen of de persoon die ondersteuning vraagt of voor wie ondersteuning wordt gevraagd, een persoon met een handicap is als vermeld in artikel 2, 2°. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling, de opdrachten en de werkwijze van de commissie en bepaalt de presentiegelden en vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de voorzitter en de leden van de commissie.

De Vlaamse Regering kan de taak, vermeld in het tweede lid, opdragen aan de commissie die kan worden opgericht conform artikel 16, vierde lid, van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.”.

Art. 8. In artikel 19/1, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 9. In het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gewijzigd bij het decreet van 21 juni 2013, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. De organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk garanderen hetzelfde klachtenrecht voor de gebruiker door een procedure voor klachtenregistratie en klachtenbehandeling op te zetten die voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het basiskader voor de klachtenprocedure dat de Vlaamse Regering vaststelt.

De klachtenprocedure, vermeld in het eerste lid, beschrijft al de volgende aspecten:

- 1° de wijze waarop de hulpvrager zijn klacht kan bekendmaken;
- 2° de wijze waarop de ontvankelijkheid van de klacht wordt beoordeeld;
- 3° de wijze waarop de klacht wordt behandeld;
- 4° de wijze waarop de hulpvrager wordt geïnformeerd over het resultaat van zijn klacht.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk

Art. 10. In artikel 2 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden “de centra voor teleonthaal” vervangen door de woorden “het centrum voor teleonthaal”;

2° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

“11° eerstelijnszone: het werkgebied van de zorgraad, vermeld in artikel 13 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders;”;

3° er wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° referentieregio: een gebiedsafbakening van verschillende gemeenten samen, vermeld in artikel 5 van het decreet van 3 februari 2023 over de regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.”.

Art. 11. In hoofdstuk II, afdeling III, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van onderafdeling I vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling I. Centrum voor teleonthaal”.

Art. 12. In artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Elk centrum” vervangen door de woorden “Het centrum”.

Art. 13. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het woord “alle” opgeheven.

Art. 14. In artikel 17 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “kleinstedelijke zorgregio’s” vervangen door het woord “eerstelijnszones”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “en die tot eenzelfde provincie behoren” opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “Per werkgebied” vervangen door de woorden “Per referentieregio en per werkgebied”;

4° in paragraaf 2, vijfde lid, worden de woorden “per provincie” opgeheven;

5° in paragraaf 3 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de regels om de subsidie-enveloppen van de centra vast te stellen en toe te kennen. Ze houdt daarbij rekening met de Vlaamse intersectorale akkoorden voor de social/non-profitsectoren en maakt

een onderscheid tussen het centrum voor teleonthaal en de centra voor algemeen welzijnswerk.”.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg

Art. 15. In artikel 14, §5, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Wezijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” wordt opgeheven;

2° de zinsnede “en (Kandidaat-)pleegzorgers” wordt toegevoegd.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 16. In het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2018, 7 december 2018 en 15 maart 2019, wordt het opschrift van hoofdstuk 2 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling”.

Art. 17. In artikel 2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen door wat volgt:

“3° Hulplijn: een hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling” als vermeld in artikel 3, eerste lid;”;

2° in punt 7° worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 18. Artikel 3 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 3. In elke provincie van het Nederlandse taalgebied en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad organiseert het centrum voor algemeen welzijnswerk een hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling” in samenwerking met het territoriaal bevoegde vertrouwenscentrum kindermishandeling. Het vertrouwenscentrum kindermishandeling en het centrum voor algemeen welzijnswerk die zorgen voor de organisatie van de Hulplijn, sluiten daarvoor een samenwerkingsovereenkomst.”.

Art. 19. In artikel 4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Een Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn” en worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 20. In artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "het Meldpunt" telkens vervangen door de woorden "de Hulplijn".

Art. 21. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "het Meldpunt" vervangen door de woorden "de Hulplijn" en worden de woorden "Het Meldpunt" vervangen door de woorden "De Hulplijn";

2° in het vierde lid worden de woorden "het Meldpunt" vervangen door de woorden "de Hulplijn";

3° in het vijfde lid worden de woorden "het Meldpunt" telkens vervangen door de woorden "de Hulplijn";

4° in het zesde lid worden de woorden "Het Meldpunt" vervangen door de woorden "De Hulplijn".

Art. 22. In artikel 7, eerste lid, en artikel 8 van hetzelfde decreet worden de woorden "het Meldpunt" vervangen door de woorden "de Hulplijn".

Art. 23. In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de woorden "het Meldpunt" telkens vervangen door de woorden "de Hulplijn".

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

Art. 24. In artikel 15, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede ", en tussen de provincies" wordt opgeheven;

2° de zin "De middelen voor de financiering van de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, worden toegevoegd aan de middelen voor de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in de provincie Vlaams-Brabant." wordt opgeheven.

Art. 25. In artikel 16 van hetzelfde decreet wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan een commissie oprichten die tot taak heeft om de vragen naar een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning te prioriteren conform de inhoudelijke en procesmatige criteria, vermeld in het derde lid. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling, de opdrachten en de werkwijze van de commissie en bepaalt de presentiegelden

en vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de voorzitter en de leden van de commissie.”.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 26. In artikel 181 van het Groeipakketdecreet van 2018 wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Art. 27. In artikel 41, §1, 4°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 juni 2021, wordt tussen de woorden “of in Zwitserland.” en “Voor kinderen” de zin ingevoegd “Als aan de aangeslotene het beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde is toegekend, vermeld in artikel 57/29 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, dan begint deze periode van tien jaar te lopen van zodra het beschermingsstatuut wordt beëindigd.”.

Art. 28. Aan artikel 45, §3, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° als aan de aangeslotene het beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde is toegekend, vermeld in artikel 57/29 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.”.

Art. 29. In artikel 49, §4, 1°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 juni 2021, wordt tussen de zinsnede “artikel 70,” en het woord “voor” de zinsnede “voor het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen, vermeld in artikel 70/2, van dit decreet,” ingevoegd.

Art. 30. In artikel 67, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Art. 31. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022, wordt een artikel 70/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 70/2. De indicatiestellingen, waarbij de zorgbehoefte van de gebruiker wordt geëvalueerd aan de hand van BelRAI, en die worden afgenomen overeenkomstig of krachtens dit decreet of het Woonzorgdecreet, worden opgeslagen in een databank onder het beheer van het agentschap.

De indicatiestellingen, vermeld in het eerste lid, worden digitaal bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop en de vorm waarin de gegevens over de indicatiestellingen worden bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. Die gegevens kunnen worden bezorgd door de individuele zorgverlener die de indicatiestelling uitvoert, of, onder de voorwaarden die de

Vlaamse Regering bepaalt, op het niveau van de organisatie of de zorgvoorziening waar de persoon die de indicatiestelling heeft afgenomen, in dienst is.

De voorwaarden in het tweede lid omvatten ten minste de verplichting voor de betrokken organisaties en voorzieningen om voor elke indicatiestelling na te gaan door wie en op welk tijdstip de indicatiestelling is toegepast.

Aan de actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden, geregeld bij of krachtens dit decreet of geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet, en aan de gebruiker of mantelzorger die daarvoor gemachtigd wordt door de gebruiker, kan toegang worden verleend tot de databank, vermeld in het eerste lid, onder de voorwaarden, vermeld in de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De toegang tot de databank is voor elke actor beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uit te voeren opdrachten en tot de periode waarin de voormelde opdrachten worden uitgevoerd.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden en procedures bepalen voor de toegang van de actoren, vermeld in het vierde lid, tot de databank, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 32. Aan artikel 81 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De gerechtelijke deskundigen, vermeld in artikel 962 van het Gerechtelijk Wetboek, voeren de deskundige opdracht uit aan de hand van het meetinstrument, vermeld in artikel 82 van dit decreet.”.

Art. 33. In artikel 98, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Art. 34. In artikel 105, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen de woorden “de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen” en de woorden “bij de zorgkassen” de woorden “of door de onderneming in opdracht waarvan de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt” ingevoegd;

2° in het tweede lid wordt de zin “In voorkomend geval machtigt de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen de onderneming met het oog op de facturatie van de tegemoetkomingen.” opgeheven;

3° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de onderneming in opdracht waarvan de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt, factureert, zijn de handhavingsmaatregelen en procedures, vermeld in artikel 76, 76/1, 76/2, 116 en 124, die van toepassing zijn op de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, ook van toepassing op de onderneming in opdracht waarvan die verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen

werkt. De schorsing of intrekking van de machtiging van de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in artikel 116 en 124, wordt in voorkomend geval begrepen als de schorsing of intrekking van de mogelijkheid voor de onderneming om aanvragen van tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen in te dienen.”.

Art. 35. In artikel 111, derde lid, artikel 116, derde lid, en artikel 124, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 36. In artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, 1°, wordt het administratieve basisdossier op zijn vroegst bezorgd tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.”.

Art. 37. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2019 en 24 juni 2022, wordt een artikel 38/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 38/1. In dit artikel wordt verstaan onder indicatiestelling: de indicatiestelling, vermeld in artikel 2, eerste lid, 17°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

De Vlaamse Regering kan een woonzorgvoorziening opleggen om, voor de bepaling van de zorgdoelstellingen van de gebruiker, de zorgbehoefte van de gebruiker te evalueren aan de hand van BelRAI, ingevolge de toepassing van een indicatiestelling, zonder dat de indicatiestelling het verlenen van dringende zorg in de weg mag staan.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° BelRAI: BelRAI als vermeld in artikel 2, eerste lid, 5°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;
- 2° dringende zorg: de zorg in een situatie die niet vooraf kan worden ingeschat en waarbij onmiddellijke of dringende zorg en ondersteuning vereist zijn.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaronder zorg als dringend wordt beschouwd als vermeld in het derde lid, 2°.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedures om personen te erkennen die een indicatiestelling kunnen afnemen, en legt de procedures voor de toepassing van de indicatiestellingen vast.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de bewaking van de kwaliteit, de correctheid, de objectiviteit, de gelijke behandeling en de uniformiteit van de opmaak, het opslaan en de uitwisseling van indicatiestellingen.”.

Art. 38. Aan artikel 42, eerste lid, 8°, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 worden de woorden “volgens het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 of een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming volgens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 of een equivalent daarvan” toegevoegd.

Art. 39. In artikel 72 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, inleidende zin, wordt het woord “euros” vervangen door het woord “euro”;

2° in het eerste lid wordt punt 6° vervangen door wat volgt:

“6° de uitbater van een erkende woonzorgvoorziening die niet aan de erkenningsvoorwaarden voldoet.”;

3° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan criteria bepalen om het bedrag van de administratieve geldboete te bepalen, rekening houdend met de minimum- en maximumbedragen, vermeld in het eerste en tweede lid.”.

Art. 40. Artikel 94 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 94. In afwijking van artikel 7, §1, eerste lid, 1°, bezorgt iedere woonzorgvoorziening of vereniging die op de datum van de inwerkingtreding van artikel 7 erkend is, een administratief basisdossier tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.

In afwijking van artikel 7, §1, eerste lid, 1°, bezorgen de woonzorgvoorzieningen die op de datum van de inwerkingtreding van artikel 7 al beschikken over een voorafgaande vergunning, een administratief basisdossier bij de aanvraag van de eerste erkenning voor de vergunde voorziening en op zijn vroegst tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van vergunde woonzorgvoorziening een aparte datum bepalen.”.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod

Art. 41. In artikel 10, tweede lid, artikel 16, tweede lid, artikel 21, §2, tweede lid, en artikel 24, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders

Art. 42. In het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders wordt een artikel 22/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 22/1. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de begrotingskredieten een subsidie verlenen aan organisaties die aan burgers evidencebased gezondheidsinformatie verschaffen.

De Vlaamse Regering bepaalt in voorkomend geval de nadere regels voor de subsidie, met inbegrip van het subsidiebedrag, de subsidieperiode, de subsidievoorwaarden, de toekenningsprocedure en de wijze waarop toezicht wordt gehouden op de besteding van de subsidie.”.

Art. 43. In artikel 29., tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 14. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Art. 44. Artikel 7, 24 en 25 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Art. 45. Artikel 12 heeft uitwerking met ingang van 1 juni 2021.

Art. 46. Artikel 27 en 28 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2022.

Art. 47. Artikel 29 en 32 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/046 van 18 april 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
roepnaam	(decreet diverse bepalingen welzijn, volksgezondheid en gezin)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 24 maart 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Hilde Crevits, Vlaams viceminister – president en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 31 maart 2023, ontvangen door de VTC op 31 maart 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 18 april 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 18 april 2023 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp beoogt in decreten betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) een aantal noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen aan te brengen.

Naast wetgevingstechnische aanpassingen regelt dit ontwerp ook een aantal meer inhoudelijke aspecten, waar een aangepaste regelgeving zich opdringt, onder meer als gevolg van de implementatie van sociale akkoorden, wijze van verdelen van middelen voor personen met een handicap, verankering van de Vlaamse toeleidingscommissie en doorvoering van verschillende wijzigingen in het vrijwilligerswerk, algemeen welzijnswerk, pleegzorg, geestelijk gezondheidsaanbod, woonzorg, gezondheidszorg en Vlaamse sociale bescherming.

De bepalingen die de bescherming van persoonsgegevens aangaan, hebben betrekking op wijzigingen aan het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 29.

In artikel 49, §4, 1°, van hetzelfde decreet¹, gewijzigd bij het decreet van 18 juni 2021, wordt tussen de zinsnede “artikel 70,” en het woord “voor” de zinsnede “voor het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen, vermeld in artikel 70/2, van dit decreet,” ingevoegd.

Het luidt dan:*Artikel 49.*

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming zijn:

- 1° het agentschap, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van de controles op indicatiestellingen en de aansturing van die controles, in het kader van de behandeling van de administratieve beroepen tegen beslissingen van de zorgkas, met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de Expertencommissie, met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de Bijzondere Technische Commissie en voor het beheer van de databank, vermeld in artikel 70, voor het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen, vermeld in artikel 70/2, van dit decreet, voor de verwerking van persoonsgegevens van leden van de Zorgkassencommissie, de Expertencommissie, de sectorale adviescommissies, de Adviescommissie Mobiliteitshulpmiddelen en de Bijzondere Technische Commissie en voor de verwerking van persoonsgegevens van medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen;*
- 2° de zorgkassen, voor de verwerking van indicatiestellingen, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van hun opdrachten, vermeld in artikel 22, en voor de doorgifte van persoonsgegevens conform artikel 46/1;*
- 3° het agentschap en de zorgkassen, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van het digitaal platform Vlaamse Sociale Bescherming en de gemeenschappelijke applicaties Vlaamse sociale bescherming, vermeld in artikel 28;*
- 4° de zorgvoorzieningen, de deelnemers aan het multidisciplinair overleg en de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van hun zorgrelatie met de gebruiker.*

¹ het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Art. 31.

In hetzelfde decreet², het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022, wordt een artikel 70/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 70/2. De indicatiestellingen, waarbij de zorgbehoefte van de gebruiker wordt geëvalueerd aan de hand van BelRAI, en die worden afgenomen overeenkomstig of krachtens dit decreet of het Woonzorgdecreet, worden opgeslagen in een databank onder het beheer van het agentschap.

De indicatiestellingen, vermeld in het eerste lid, worden digitaal bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop en de vorm waarin de gegevens over de indicatiestellingen worden bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. Die gegevens kunnen worden bezorgd door de individuele zorgverlener die de indicatiestelling uitvoert, of, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, op het niveau van de organisatie of de zorgvoorziening waar de persoon die de indicatiestelling heeft afgenomen, in dienst is.

De voorwaarden in het tweede lid omvatten ten minste de verplichting voor de betrokken organisaties en voorzieningen om voor elke indicatiestelling na te gaan door wie en op welk tijdstip de indicatiestelling is toegepast.

Aan de actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden, geregeld bij of krachtens dit decreet of geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet, en aan de gebruiker of mantelzorger die daarvoor gemachtigd wordt door de gebruiker, kan toegang worden verleend tot de databank, vermeld in het eerste lid, onder de voorwaarden, vermeld in de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De toegang tot de databank is voor elke actor beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uit te voeren opdrachten en tot de periode waarin de voormelde opdrachten worden uitgevoerd.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden en procedures bepalen voor de toegang van de actoren, vermeld in het vierde lid, tot de databank, vermeld in het eerste lid.”.

5. De VTC gaf reeds advies over wijzigingen van het decreet op 16 november 2021³.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: gebruikers; en dat het minstens de volgende gegevens betreft: contact- en identificatiegegevens, indicatiestellingen.
7. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. Volgende bepalingen uit het decreet zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

² het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

³ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_94_advies.pdf

TITEL 8. Registratie, verwerking en uitwisseling van gegevens

Artikel 49.

§ 1. In dit artikel wordt verstaan onder:

1° algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de richtlijn 95/45/EG;

2° toegangspoort: de toegangspoort, vermeld in artikel 17 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

§ 2. De persoonsgegevens worden in het kader van de Vlaamse sociale bescherming verwerkt conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op artikel 6, lid 1, c), van de voormelde verordening en, wat gegevens over gezondheid betreft, op artikel 9, lid 2, h), van de voormelde verordening.

De gegevens over gezondheid, vermeld in het eerste lid, worden verwerkt conform artikel 9, derde lid, van de voormelde verordening, door of onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die aan het beroepsgeheim is gebonden, of door een andere persoon die tot geheimhouding is gehouden.

§ 3. Met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en taken, geregeld bij of krachtens dit decreet, worden persoonsgegevens van de gebruiker, inclusief gegevens over de gezondheid, verwerkt door:

1° het VAPH;

2° de toegangspoort;

3° het agentschap;

4° de zorgkassen;

5° de indicatiestellers;

6° de zorgvoorzieningen, de deelnemers aan het multidisciplinair overleg en de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen;

7° de Zorgkassencommissie;

8° de externe dienstverleners, vermeld in artikel 34, eerste lid, 1°, van dit decreet;

9° de Expertencommissie, vermeld in artikel 39;

10° de Bijzondere Technische Commissie, vermeld in artikel 133 van dit decreet;

11° de actoren die belast zijn met de behandeling van administratieve beroepen, conform artikel 71, artikel 76, § 5, artikel 80, § 5, artikel 88, § 3, en artikel 92, § 5, van dit decreet;

12° de adviserend artsen van de verzekeringsinstellingen, de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 50.

De instanties, vermeld in het eerste lid, verwerken de volgende persoonsgegevens van de gebruiker:

1° de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de identificatie van de gebruiker in kwestie en in voorkomend geval de vertegenwoordiger of mantelzorger van de gebruiker;

2° de persoonsgegevens, met inbegrip van de gegevens over de gezondheid, die noodzakelijk zijn voor de organisatie en de financiering van de zorg, met inbegrip van de berekening van de bijdragen ten laste van de gebruiker, en voor de vervulling van de opdrachten van de betrokken instantie.

De Vlaamse Regering specificeert de persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering specificeert in elk geval de gegevens waarop artikel 22, tweede lid, artikel 23, § 1, eerste lid, artikel 37, § 1, artikel 39, § 2, artikel 50, artikel 65, tweede lid, en artikel 133, § 5, betrekking hebben.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens, met inbegrip van de gegevens over de gezondheid, worden uitgewisseld.

§ 3/1. Om de bevoegdheden en taken die bij of krachtens dit decreet worden bepaald, uit te voeren, worden persoonsgegevens van leden van de Zorgkassencommissie, de Expertencommissie, de sectorale adviescommissies, vermeld in artikel 38, de administratieve beroepscommissie, vermeld in artikel 76, § 5, artikel 80, § 5, artikel 88, § 3, en artikel 92, § 5, de Adviescommissie Mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in artikel 132, en de Bijzondere Technische Commissie, vermeld in artikel 133, verwerkt door het agentschap.

Het agentschap verwerkt de volgende persoonsgegevens conform het eerste lid:

- 1° identificatiegegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° het rekeningnummer.

De Vlaamse Regering bepaalt per commissie, vermeld in het eerste lid, welke persoonsgegevens van de leden, vermeld in het tweede lid, worden verwerkt en kan die gegevens nader specificeren.

§ 3/2. Het agentschap kan persoonsgegevens verwerken over de medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen. Die gegevens zijn noodzakelijk om de sociale akkoorden uit te voeren en om de financiering die toekomt aan de zorgvoorzieningen te berekenen. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens worden verwerkt.

Als dat noodzakelijk is, vraagt het agentschap de gegevens, vermeld in het eerste lid, aan de zorgvoorzieningen in kwestie.

§ 4. De verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming zijn:

- 1° het agentschap, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van de controles op indicatiestellingen en de aansturing van die controles, in het kader van de behandeling van de administratieve beroepen tegen beslissingen van de zorgkas, met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de Expertencommissie, met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de Bijzondere Technische Commissie en voor het beheer van de databank, vermeld in artikel 70, voor de verwerking van persoonsgegevens van leden van de Zorgkassencommissie, de Expertencommissie, de sectorale adviescommissies, de Adviescommissie Mobiliteitshulpmiddelen en de Bijzondere Technische Commissie en voor de verwerking van persoonsgegevens van medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en de zelfstandigen die zorg verlenen in de zorgvoorzieningen;
- 2° de zorgkassen, voor de verwerking van indicatiestellingen, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van hun opdrachten, vermeld in artikel 22, en voor de doorgifte van persoonsgegevens conform artikel 46/1;
- 3° het agentschap en de zorgkassen, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van het digitaal platform Vlaamse Sociale Bescherming en de gemeenschappelijke applicaties Vlaamse sociale bescherming, vermeld in artikel 28;
- 4° de zorgvoorzieningen, de deelnemers aan het multidisciplinair overleg en de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen, voor de verwerking van persoonsgegevens van gebruikers in het kader van hun zorgrelatie met de gebruiker.

§ 5. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, gedurende welke termijn de verwerkte persoonsgegevens, met inbegrip van de gegevens over de gezondheid, maximaal zullen worden bewaard.

§ 6. De verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de gegevens over de gezondheid, vindt plaats met respect voor de rechten van de betrokken gebruikers.

De zorgkassen zijn verantwoordelijk voor het verstrekken van informatie in hun individuele communicatie en interactie met gebruikers en hun vertegenwoordigers, met inbegrip van de contactgegevens van de functionaris van de gegevensbescherming als bedoeld in artikel 37 van de

algemene verordening gegevensbescherming.

§ 7. De instanties, vermeld in paragraaf 4, bezorgen aan het agentschap alle gegevens waarover ze beschikken in het kader van de uitvoering van dit decreet, met het oog op analyse van die gegevens, evidencebased beleidsvoering voor het Vlaamse welzijns- en gezondheidsbeleid en de informatieverstrekking daarover. Die gegevens zijn geanonimiseerd. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, welke gegevens bezorgd worden, alsook de wijze waarop en de periodiciteit waarmee de gegevens bezorgd worden.

§ 8. De zorgkassen bezorgen aan het Intermutualistisch Agentschap alle gegevens waarover ze beschikken in het kader van de uitvoering van dit decreet, met het oog op de analyse van die gegevens door het Intermutualistisch Agentschap. De doorgifte en analyse vindt plaats met het doel om verdere beleidsvorming te informeren. Die gegevens zijn gepseudonimiseerd. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, welke gegevens bezorgd worden, alsook de wijze waarop en de periodiciteit waarmee de gegevens bezorgd worden.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Intermutualistisch Agentschap: het Intermutualistisch Agentschap opgericht overeenkomstig artikel 278 van de programmawet I van 24 december 2002

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp noch de memorie vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden.
11. De memorie haalt wel aan:

Dit artikel creëert een juridische basis voor een Vlaamse databank waarin de indicatiestellingen met BelRAI worden bewaard.
12. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”, waar het gaat om het opzetten van een databank, zoals ook het decreet stelt.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁴, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

⁴ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁵ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn⁶.

14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG⁷, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁸. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
17. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.
18. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;

⁵ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁶ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁷ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁸ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

19. Bovendien verbiedt art. 9.1 AVG in principe de verwerking van gegevens over de gezondheid.

Het decreet beroept zich op de uitzondering van art. 9, lid 2, h), met name:

h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;

20. De VTC kan zich daarbij aansluiten.

21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

22. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

23. De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden: het verzamelen en ter beschikking stellen van de indicatiestellingen via een digitaal platform.

24. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.

25. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

26. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

27. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het te wijzigen decreet duidt echter het Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming aan als verwerkingsverantwoordelijke.

28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁹ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

⁹ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

29. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹⁰ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
30. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
31. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹¹.

5. Minimale gegevensverwerking

32. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
33. De **categorieën betrokkenen** zijn: gebruikers, met name iedere natuurlijke persoon die een beroep doet of kan doen op de Vlaamse sociale bescherming, vermeld in artikel 4;
- en de **categorieën gegevens** zijn: contact- en identificatiegegevens, indicatiestellingen, met name de evaluatie van de zorgbehoefte van de gebruiker om de zorgdoelstellingen of financiering te bepalen of, wat de mobiliteitshulpmiddelen betreft, om de beperking van de mobiliteit van de gebruiker vast te stellen zodat passende mobiliteitshulpmiddelen en financiering bepaald kunnen worden.
34. Wat de **ontvangers** betreft: het Agentschap voor Vlaamse sociale bescherming.
35. Verder bepaalt het Ontwerp:

Aan de actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden, geregeld bij of krachtens dit decreet of geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet, en aan de gebruiker of mantelzorger die daarvoor gemachtigd wordt door de gebruiker, kan toegang worden verleend tot de databank, vermeld in het eerste lid, onder de voorwaarden, vermeld in de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De toegang tot de databank is voor elke actor beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uit te voeren opdrachten en tot de periode waarin de voormelde opdrachten worden uitgevoerd.

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹⁰ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneem van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

¹¹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden en procedures bepalen voor de toegang van de actoren, vermeld in het vierde lid, tot de databank, vermeld in het eerste lid.

36. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
37. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
38. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
39. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
40. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
41. Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
42. Artikel 49 § 5 van het Ontwerp geeft hiervoor delegatie aan de Vlaamse Regering, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.
43. De VTC had al aanbevolen om in plaats van “na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit” te vervangen door “na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie” (ofwel om dit zinsdeel weg te laten), waaraan blijkbaar geen gevolg gegevens werd¹².
44. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen

6. Juistheid

45. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
46. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.
47. De VTC beoordeelt het wel positief dat het Ontwerp erin voorziet dat wanneer de indicatiestellingen digitaal bezorgd worden of toegevoegd aan de databank op het niveau van de organisatie of de zorgvoorziening waar de persoon die de indicatiestelling heeft afgenomen, in dienst is, het alleszins duidelijk moet zijn voor elke indicatiestelling door wie en op welk tijdstip de indicatiestelling is toegepast.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

48. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde

¹² https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_94_advies.pdf

communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijk en eenvoudige taal ontvangt.

49. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 48, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

50. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
51. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
52. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
53. Wat de databank betreft wijst de VTC op de verplichting, zoals opgenomen in artikel 25 AVG om de persoonsgegevens te beschermen door ontwerp en door standaardinstellingen (data protection by design en default).
54. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹³ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁴ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁵ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁶.
55. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁷.

¹³ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁴ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁵ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁶ *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

¹⁷ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

III. BESLUIT

56. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-04-24 11:48:13 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD
VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

MOZAÏEKDECREET

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	
Adviesvrager	Hilde Crevits - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	
Ontvangst adviesvraag	31 maart 2023	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 28 april 2023 (bij consensus)	
Contactpersoon	Annemie Nys	anys@serv.be

Advies

Op 31 maart 2023 ontving de Vlaamse Raad WVG (hierna: de raad) een adviesvraag over het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (het Mozaïekdecreet). De adviesvraag is binnen de raad behandeld door de Intersectorale kamer en werd bij consensus goedgekeurd op 28 april '23.

Situering

Dit ontwerp van decreet heeft tot doel om noodzakelijke aanpassingen en toevoegingen aan te brengen in verschillende decreten betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG). Naast technische aanpassingen van de wetgeving, regelt dit ontwerp ook inhoudelijke aspecten die een aangepaste regelgeving vereisen. Dit is onder meer het gevolg van de implementatie van sociale akkoorden, de wijze van verdeling van middelen voor personen met een handicap, de verankering van de Vlaamse toeleidingscommissie (VTC) en verschillende wijzigingen in het vrijwilligerswerk, algemeen welzijnswerk, pleegzorg, geestelijke gezondheidszorg, woonzorg en gezondheidszorg.

Het voorontwerp van decreet omvat diverse wijzigingen op verschillende domeinen. In wat volgt zal elk domein afzonderlijk worden besproken.

Domeingerichte bespreking

Algemeen welzijnswerk (hoofdstuk 5)

Centra voor Algemeen Welzijnswerk

Het Decreet betreffende het algemeen welzijnswerk bepaalt in Artikel 6 dat de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) de opdracht hebben om vanuit een eenheid van beheer en beleid een gediversifieerde en verantwoorde hulp- en dienstverlening te organiseren die gericht is op het detecteren, voorkomen, verminderen, signaleren en oplossen van alle factoren die de welzijnskansen van personen, gezinnen of bevolkingsgroepen bedreigen of verminderen. In de Memorie van Toelichting bij Artikel 13 van het Mozaïekdecreet wordt gesteld dat het onrealistisch is om de CAW een gepast aanbod van hulp- en dienstverlening te laten uitwerken voor alle mogelijke factoren die welzijnskansen bedreigen. Hierdoor wordt de verwachting om rond "alle" factoren die welzijnskansen bedreigen of verminderen te werken, geschrapt in Artikel 6.

Hoewel de raad het ambitieuze karakter van deze oorspronkelijke opdracht erkent, vreest hij dat het schrappen/inperken ervan zal leiden tot blinde vlekken. Zo wordt bijvoorbeeld, ouderenenmis(be)handeling momenteel als opdracht opgenomen door de CAW, maar het Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO) geeft aan dat het type hulp en de mogelijke duur ervan sterk afhankelijk zijn van de regio. Er bestaat de vrees dat o.a. deze thematiek in sommige regio's volledig over het hoofd zal worden gezien.

De raad vindt het belangrijk om een weloverwogen beleid te ontwikkelen dat inspeelt op alle verschillende factoren en de rol van andere partners versterkt. Verwachtingen mogen niet zomaar worden geschrapt. De raad stelt zich dan ook ernstig vragen bij de voornoemde schrapping in artikel 6 van het decreet betreffende het algemeen welzijnswerk.

Vlaamse sociale bescherming (hoofdstuk 10)

Slagkracht tegen ondernemingen die druk leggen op verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen

Zoals het momenteel is opgenomen, kunnen ondernemingen de aanvraag van tegemoetkomingen worden ontzegd. Kunnen deze ondernemingen dan wel nog hulpmiddelen aanbieden aan patiënten waarvoor geen terugbetaling mogelijk/nodig is of zonder deze tegemoetkoming voor hen aan te vragen? De raad vraagt hier verduidelijking rond.

BelRAI Screener

- **Juridische grondslag gebruik BelRAI Screener door gerechtsdeskundigen**

De raad vraagt zich af of de grondslag ook inhoudt dat de gerechtsdeskundigen onder dezelfde vereisten als de andere gemachtigde indicatiestellers vallen en daardoor alleen de BelRAI Screeners mogen uitvoeren, als zij de vereiste opleiding gevolgd hebben bij een BelRAI-trainer of BelRAI-expert en als zij deelnemen aan de verplichte bijscholings- en intervisiemomenten? De raad vindt het belangrijk dat gerechtsdeskundigen onder dezelfde vereisten als de andere gemachtigde indicatiestellers vallen en meent dat een volledige en continue opleiding aangewezen is voor het correct gebruik van BelRAI door gerechtsdeskundigen.

- **Databank van het Vlaams IT-platform BelRAI**

Door middel van een interne analyse is vastgesteld dat de juridische basis voor het Vlaamse IT-platform BelRAI¹, waarin indicatiestellingen worden opgenomen voor zowel de financiering in het kader van de Vlaamse sociale bescherming als het bepalen van de zorgdoelstellingen door erkende woonzorgvoorzieningen, te beperkt was. Om dit probleem te verhelpen, wordt er in artikel 31 van het Mozaïekdecreet een decretale basis geïntroduceerd voor de databank van het

¹¹ In de Memorie van toelichting (p.7) wordt gesteld dat “een Vlaams IT-Platform BelRAI [wordt] ontwikkeld waarop de verschillende BelRAI-instrumenten stapsgewijs geïntegreerd zullen worden en multidisciplinaire samenwerking over de sectoren heen mogelijk wordt gemaakt.”. Dit Platform is echter al ontwikkeld.

Vlaamse IT-platform BelRAI en de aspecten van de verwerking van persoonsgegevens die nog niet decretaal verankerd zijn.

Artikel 31 bepaalt dat de indicatiestellingen met BelRAI moeten worden opgeslagen in een databank onder het beheer van het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming en dat zorgaanbieders en zorgvoorzieningen verplicht zijn om deze gegevens op te slaan. Het artikel voorziet ook in toegang tot de databank voor actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 of het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, de gebruiker en de mantelzorgers op voorwaarde dat deze toegang conform is met de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De raad geeft volgende aandachtspunten mee met betrekking tot het Vlaams IT-platform BelRAI en het beheer van de BelRAI-databank.

- In de nota aan de Vlaamse Regering wordt vermeld dat uit een interne analyse blijkt dat de juridische basis voor het Vlaams IT-platform BelRAI te beperkt was. Een decretale basis wordt gecreëerd voor de databank van het Vlaams IT-platform BelRAI en de aspecten van de verwerking van persoonsgegevens die nog niet decretaal verankerd zijn in artikel 31. Deze nieuwe decretale basis in het ontwerp lijkt eerder summier. De raad vraagt zich af of deze decretale basis afdoende is om tegemoet te komen aan de interne analyse?
- In het 2^e en 3^e lid van artikel 31 leest de raad dat *“Die gegevens kunnen worden bezorgd [...] onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, op het niveau van de organisatie of de zorgvoorziening waar de persoon die de indicatiestelling heeft afgenomen, in dienst is.”* en dat *“de voorwaarden in het tweede lid omvatten ten minste de verplichting voor de betrokken organisaties en voorzieningen om voor elke indicatiestelling na te gaan door wie en op welk tijdstip de indicatiestelling is toegepast.”* De raad wijst erop dat de overheid ervoor moet zorgen dat zorgvoorzieningen technisch in staat zijn om na te gaan wie en wanneer de indicatiestelling heeft toegepast.
- In het 4^e lid van artikel 31 wordt bepaald dat *“[...] aan de gebruiker of mantelzorger die daarvoor gemachtigd wordt door de gebruiker, [] toegang [kan] worden verleend tot de databank”*. Het is belangrijk dat deze toegang in overeenstemming is met de wetgeving omtrent patiëntenrechten en dat er een duidelijke juridische basis is voor deze maatregel. Bij meer dan de helft van de gebruikers in woonzorgcentra is er sprake van dementie. Wat gebeurt er in zulke gevallen als een gebruiker geen machtiging kan verlenen?
- De laatste bepaling in het 4^e lid, met name dat *“de toegang tot de databank [] voor elke actor [is] beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uit te voeren opdrachten en tot de periode waarin de voormelde opdrachten worden uitgevoerd”* lijkt niet van toepassing op de gebruiker en/of mantelzorger. De raad vraagt om deze uitzondering aan de bepaling toe te voegen.

Tot slot wenst de raad te benadrukken dat het belangrijk is dat deze databank verder bouwt op reeds aanwezige informatie. Gegevens moeten eenvoudig te raadplegen zijn, maar ook overdraagbaar en deelbaar zijn in functie van de continuïteit van zorg en ondersteuning en opdat de administratieve belasting tot het strikt noodzakelijke beperkt wordt. De raad bereidt momenteel

een advies op eigen initiatief voor ("Administratieve lastenverlaging") waarin o.a. deze principes worden uitgewerkt.

Woonzorg (hoofdstuk 11)

Administratieve geldboetes

De toepassing van de administratieve geldboete in artikel 72 van het Woonzorgdecreet wordt verbreed, zodat de sanctiemaatregel kan ingepast worden binnen het bredere handhavingsbeleid. De raad vindt het goed dat de Vlaamse overheid het handhavingsbeleid slagkrachtiger wil maken, maar vraagt nadere toelichting en precisering met betrekking tot de nieuwe bepaling omtrent de administratieve geldboetes.

De huidige formulering van artikel 72, eerste lid, 6° stelt dat een administratieve geldboete kan worden opgelegd aan de exploitant van een erkende woonzorgvoorziening wanneer deze door de Vlaamse overheid is aangemaand om binnen een bepaalde termijn aan de erkenningsvoorwaarden te voldoen die in de aanmaning zijn vermeld, en hij binnen die termijn niet aan die voorwaarden voldoet. Een aanmaning wordt aan een voorziening gegeven als er ernstige en herhaaldelijke tekortkomingen zijn vastgesteld op de erkenningsvoorwaarden die een aanzienlijk risico vormen voor de zorg- en dienstverlening aan de gebruikers van de voorziening.

Het is voor de raad niet duidelijk waarom een administratieve geldboete nodig is voor minder ernstige tekortkomingen in de erkenningsvoorwaarden. Door het huidige detailniveau van de regelgeving, kan haast geen enkele voorziening aan alle erkenningsvoorwaarden voldoen. Aanvullend op deze erkenningsvoorwaarden zijn er ook 'norminterpretaties' of omzendbrieven met verdere detaillering. Hoewel deze omzendbrieven als initieel doel een verduidelijking van de erkenningsvoorwaarden hadden, impliceren ze vaak ook strengere, gedetailleerde en verdergaande bepalingen dan de erkenningsvoorwaarden zelf. Bijgevolg kan elke woonzorgvoorziening door de nieuwe maatregel onverminderd in aanmerking komen voor een boete, zonder verdere argumentering, onderbouw en proportionaliteit. Uiteraard onderschrijft de raad het belang van juridisch afdwingbare normeringen, en vindt hij het belangrijk dat woonzorgvoorzieningen het engagement aangaan om zich te conformeren aan de erkenningsvoorwaarden. De raad stelt tegelijkertijd vast dat de verregaande norminterpretaties vaak moeilijk realiseerbaar zijn. Volgens de raad zal deze nieuwe bepaling dan ook niet leiden tot een verbetering van de kwaliteit van de voorzieningen, maar juist bijdragen aan meer onzekerheid en angst, met mogelijk negatieve gevolgen voor het wederzijds vertrouwen.

Voor de raad is het van belang dat de wetgeving expliciet vermeldt dat boetes enkel worden opgelegd in gevallen van grove niet-naleving van de erkenningsvoorwaarden en het weigeren om hieraan te voldoen. Boetes mogen niet worden opgelegd voor kleine tekortkomingen die worden vermeld in een inspectierapport, of voor het niet naleven van bepalingen in norminterpretaties of omzendbrieven. Het is cruciaal dat de aard en ernst van de non-conformiteit duidelijk worden omschreven, zodat het duidelijk is welke non-conformiteit kan leiden tot welke boete.

Tot slot, gaat de raad er vanuit dat de termijn die nu geldt in artikel 72 van het woonzorgdecreet, namelijk zes maanden na de eerste constatering nog steeds van toepassing is. Maar wat gebeurt er met een non-conformiteit die langer duurt dan zes maanden, zoals infrastructuurovertredingen? Daarnaast vraagt de raad ook dat – als het gaat over rechtszekerheid – dit Mozaïekdecreet duidelijk maakt welke de termijn is voor het instellen van een beroep tegen de beslissing en tenslotte welke instantie bevoegd is om dit beroep te behandelen.

Rechtsgrond afname van indicatiestellingen in woonzorgvoorzieningen

Het ontwerp van decreet beoogt een duidelijke wettelijke basis te creëren voor de afname van indicatiestellingen in woonzorgvoorzieningen en voorziet daarom in een nieuw artikel 38/1. Momenteel is deze afname gebaseerd op de delegatie vermeld in artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet, dat voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om aanvullende erkenningsvoorwaarden vast te stellen.

De raad geeft volgende bedenkingen mee met betrekking tot het nieuwe artikel 38/1:

- De raad leest in het 2^e lid van artikel 38/1 dat *“De Vlaamse Regering [] een woonzorgvoorziening opleggen [kan] om, voor de bepaling van de zorgdoelstellingen van de gebruiker, de zorgbehoefte van de gebruiker te evalueren aan de hand van BelRAI [].”* De raad stelt vast de term ‘zorgdoelstellingen’ tot op heden niet in het woonzorgdecreet staat, en dus ook niet nader gedefinieerd is.
- In het 5^e lid van artikel 38/1 wordt gesteld dat *“de Vlaamse Regering [] de procedures voor de toepassing van de indicatiestellingen vast[legt].”* De raad vraagt om te verduidelijken wat hiermee wordt bedoeld.
- Het laatste lid van artikel 38/1 stelt *“de Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de bewaking van de kwaliteit, de correctheid, de objectiviteit, de gelijke behandeling en de uniformiteit van de opmaak, het opslaan en de uitwisseling van indicatiestellingen.”* Deze bepaling kan een zeer brede en diepgaande interpretatie krijgen. Het is voor de raad bijvoorbeeld onduidelijk wat bedoeld wordt met ‘de objectiviteit’ en ‘gelijke behandeling’? Hier staan meerdere termen die onduidelijk zijn in relatie tot BelRAI, maar ook heel eigen verdere invullingen overheidswege kunnen krijgen. Hoe gedetailleerder de wettelijke voorschriften zijn, hoe groter het risico dat BelRAI enkel als een verplicht nummer wordt gezien en dat het externe doel en gebruik van BelRAI wordt benadrukt, wat kan leiden tot verminderde motivatie. De raad vraagt dan ook verdere verduidelijking van de termen in deze bepaling.

Administratief basisdossier

De raad vraagt zich af waarom de deadline voor de erkenningsvoorwaarde niet expliciet genoemd wordt. Hoewel de nota aangeeft dat de voorwaarde slechts uitgesteld wordt en niet opgeheven, kan het ontbreken van een concrete deadline ertoe leiden dat er geen actie ondernomen wordt. De raad dringt er daarom op aan om een duidelijke ingangsdatum te bepalen en benadrukt de rol van het Agentschap in het bevorderen van de uniforme structuur en digitale

toepassing. Er wordt gevraagd om samen met de sectoren te bekijken welke invulling kan worden gegeven aan het basisdossier, gebruikmakend van de informatie die het departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid reeds hebben.

Tot slot vindt de raad het ook vreemd dat de Vlaamse Regering per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum kan bepalen. Waarom wordt plots een onderscheid gemaakt tussen WVG-sectoren?

Eerstelijnszorg (hoofdstuk 13)

De raad vindt het positief dat er wordt ingezet op betrouwbare gezondheidsinformatie voor burgers en waardeert de rechtsgrond die nu gecreëerd wordt voor de toekenning van subsidies aan organisaties die evidence-based gezondheidsinformatie verstrekken. De raad vindt het wel belangrijk dat initiatieven afgestemd zijn op elkaar (bv. wie voorziet welke informatie voor welke doelgroep) zodat dubbelwerk hierin vermeden wordt en zodat de krachten gebundeld kunnen worden (waar mogelijk). De raad hoopt dat deze subsidies hierin een faciliterende factor kunnen betekenen.

Overige opmerkingen

Een punt dat niet is opgenomen in het Mozaïekdecreet betreft de afwezigheid van een decretale basis in het Woonzorgdecreet om als woonzorgvoorziening te kunnen verwijzen naar een wettelijk kader voor het gebruik van digitale en innovatieve toepassingen zoals slimme sensoren, leefcirkels en GPS-trackers.

Artikel 59 §3 van het Woonzorgdecreet bepaalt de wettelijke basis (verwerkingsgrond) voor het verwerken van persoonsgegevens door een woonzorgvoorziening als noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang. De Vlaamse Toezichtcommissie heeft echter vastgesteld dat deze bepaling onvoldoende basis biedt om dergelijke innovatieve instrumenten in te zetten. Wil men voorkomen dat woonzorgvoorzieningen telkens opnieuw geconfronteerd worden met GDPR- en privacy kwesties wanneer zij digitale en innovatieve toepassingen gebruiken dan is er behoefte aan een concreet wettelijk kader. De raad ziet dit Mozaïekdecreet als een gelegenheid om ook dit te verankeren. Voor de raad is het gebruik van digitale en innovatieve toepassingen in zorg en ondersteuning een strategisch thema. De raad verwacht dan ook betrokken te worden bij verdere stappen rond dit thema.

ADVIES VAN DE GEGEVENSBE SCHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023

Betreft: Standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: de dames Cédrine Morlière, Nathalie Raghenon en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Brengt op 24 maart 2023 het volgende standaardadvies uit.

I. TOEPASSINGSGEBIED EN CONTEXT VAN DIT ADVIES

1. Gezien het uitzonderlijk grote aantal adviesaanvragen dat momenteel bij de Autoriteit wordt ingediend en bij gebrek aan voldoende personele middelen, is de Autoriteit niet in staat om alle adviesaanvragen die zij ontvangt, te behandelen. Wanneer de aanvrager niet aangeeft dat het voorgelegde ontwerp aanleiding kan geven tot hoge risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en wanneer uit zijn antwoorden in het formulier ook niet kan worden afgeleid dat dergelijke risico's aanwezig zijn, kan de Autoriteit beslissen om te verwijzen naar voorliggend standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten¹.
2. In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Het blijft dus geldig bij elke redactie van normatieve teksten. Het is de verantwoordelijkheid van de auteur van een ontwerpnorm om ervoor te zorgen dat deze daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitseisen van een wet, opgelegd op grond van de AVG en gelezen in samenhang met de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (hierna "het EVRM").

II. REDACTIE VAN NORMATIEVE TEKSTEN EN GEGEVENSBESCHERMING

A. Wat betreft de vereiste van noodzakelijkheid en evenredigheid van de gegevensverwerkingen die door het ontwerp worden geregeld

3. De Autoriteit herinnert eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.
4. Ter herinnering: de verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd als zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde gerechtvaardigde doel te

¹ De Autoriteit dient strategische keuzes te maken, rekening houdend met de nieuwe taken die haar krachtens de AVG zijn opgelegd, de middelen waarover zij beschikt en de beginselen die in de AVG zijn vervat (zoals het beginsel van de risico-gebaseerde benadering en het beginsel van de 'verantwoordingsplicht'). Daarom onderzoekt zij de adviesaanvragen die haar op grond van artikel 23 van de WOG en/of artikel 36, lid 4, van de AVG worden voorgelegd eerst uitsluitend op basis van het formulier.

Alleen in gevallen waarin de antwoorden in het formulier ernstige aanwijzingen bevatten dat het ontwerp van normatieve tekst een hoog risico inhoudt, gaat de Autoriteit over tot een systematische analyse van het ontwerp van normatieve tekst zelf en brengt zij een concreet advies uit.

In de andere gevallen en gezien de toevloed aan dossiers, gaat de Autoriteit niet over tot een analyse van de tekst van het ontwerp van normatieve tekst en geeft zij voorliggende algemene richtlijnen. Het is aan de aanvrager om er in de praktijk voor te zorgen dat het ontwerp dat hij redigeert, daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitsvereisten van de wet die door de AVG, de Grondwet, het Handvest van de grondrechten en het EVRM, worden opgelegd.

bereiken. De auteur van een normatieve tekst moet daarom nagaan of er geen andere maatregelen zijn die minder ingrijpend zijn voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarmee het nagestreefde doel kan worden bereikt. De beoogde gegevensverwerking moet dus toelaten het nagestreefde doel te bereiken (criterium van doeltreffendheid), maar moet tevens de maatregel zijn die het minst ingrijpt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen (criterium van noodzakelijkheid in strikte zin). Concreet betekent dit dat als het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het recht op bescherming van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden.

5. Wanneer de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens vaststaat, moet de auteur van de normatieve tekst er zich nog van vergewissen dat de verwerking evenredig is (in strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat met die verwerking wordt beoogt en dat daadwerkelijk kan worden bereikt. De voordelen die voortvloeien uit de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen ervan voor de betrokkenen (criterium van evenredigheid in strikte zin).
6. De Autoriteit vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.

B. Wat betreft de vereiste van voorzienbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens

7. Verder herinnert de Autoriteit eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG².

²Artikel 6, lid 1, van de AVG: "De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)"

8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn³. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.
9. Dit betekent echter niet dat voor elke gegevensverwerking een *specifieke* norm moet gelden die uitdrukkelijk alle gegevensbeschermingskwesaties in de betrokken context regelt. In bepaalde gevallen kan de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang immers worden gewaarborgd door de norm die deze taak toekent aan de verwerkingsverantwoordelijke, en de AVG (in voorkomend geval gelezen in combinatie met andere normen die eveneens van toepassing zijn).
10. De vraag rijst dan wanneer en in welke mate een *specifiek* normatief kader noodzakelijk is. Aangezien er geen absolute regel of mathematische formule is om met zekerheid te bepalen wanneer een specifieke norm nodig is om een verwerking van persoonsgegevens te regelen die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, en om de voorzienbaarheid ervan te waarborgen, geeft de Autoriteit hieronder richtsnoeren.
11. Artikel 6, lid 2, van de AVG bepaalt: *"De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX."*
12. Overweging 10 van de AVG, die betrekking heeft op artikel 6, lid 2, van de AVG, bepaalt: *"In samenhang met de algemene en horizontale wetgeving inzake gegevensbescherming ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG beschikken de lidstaten over verscheidene sectorgebonden wetten op gebieden waar behoefte is aan meer specifieke bepalingen. Deze verordening biedt de lidstaten ook ruimte om eigen regels voor de toepassing vast te stellen, onder meer wat de verwerking van bijzondere persoonsgegevenscategorieën ("gevoelige gegevens") betreft. In zoverre staat deze verordening niet in de weg aan lidstatelijk recht waarin specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking nader worden omschreven, meer bepaald door nauwkeuriger*

³ Zie ook overweging 41 van de AVG.

*te bepalen in welke gevallen verwerking van persoonsgegevens rechtmatig geschied".
(onderstreept door de Autoriteit)*

13. Bovendien verwijst de AVG ook meermaals naar het nationale recht, hetzij om een specifiek kader voor bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens te eisen, hetzij om het treffen van passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen, op te leggen.⁴
14. De Autoriteit stelt met name drie situaties vast waarin een nationale norm de verwerking van persoonsgegevens specifiek moet regelen:
 - wanneer het nodig is de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een publieke taak, beter te waarborgen dan door louter te verwijzen naar de formulering van de norm waarbij de publieke taak wordt toegekend, en specifieke waarborgen moeten worden geboden om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen;
 - wanneer het noodzakelijk is het bindende karakter van een wettelijke verplichting tot verwerking van persoonsgegevens te verzekeren (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG). In dat verband wijst de Autoriteit erop dat de norm die de wettelijke verplichting oplegt, enerzijds het concrete doel moet specificeren waarvoor de verplichte gegevensverwerking moet worden uitgevoerd, en anderzijds duidelijk en nauwkeurig moet zijn, zodat de verwerkingsverantwoordelijke in principe geen beoordelingsmarge heeft met betrekking tot de manier waarop de verwerking van persoonsgegevens die nodig is om aan zijn wettelijke verplichting te voldoen, wordt uitgevoerd⁵.
 - wanneer de AVG of de WVG de vaststelling van een dergelijke specifieke norm voor de verwerking van persoonsgegevens oplegt, om bijvoorbeeld te voorzien in specifieke beschermingsmaatregelen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen⁶.

⁴ Dat is bijvoorbeeld het geval voor verwerkingen betreffende bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG (gegevens over ras, gegevens over de gezondheid,...) die nodig zijn voor de uitvoering van de verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken op het gebied van arbeidsrecht, of voor verwerkingen betreffende deze gegevens die nodig zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

⁵ Groep Artikel 29, advies 06/2014 van over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG, blz. 22. De Autoriteit herinnert eraan dat, ondanks een dergelijk gebrek aan beoordelingsmarge, het hoe dan ook aan de verwerkingsverantwoordelijke is om ervoor te zorgen dat de betrokken verwerking in overeenstemming is met de verplichting in kwestie en met de AVG.

⁶ Wanneer bijvoorbeeld een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG of artikel 10 van de AVG via normatieve weg moet worden geregeld, en in dat verband in passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen (artikel 9, lid 2, punt g), van de AVG, artikel 10 van de WVG) moet worden voorzien, of wanneer het recht van het publiek op toegang tot officiële documenten en het recht op bescherming van persoonsgegevens met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht (artikel 86 van de AVG)...

15. In deze context, ook al vormt elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, toch moet niet elke verwerking (en dus elke inmenging in het recht op privacy) noodzakelijkerwijs specifiek geregeld worden door een norm van nationaal recht, bijvoorbeeld door een *specifiek* hoofdstuk dat aan de verwerking van persoonsgegevens is gewijd. Voor gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang, merkt de Autoriteit op dat, voor zover de publieke taken (waarvoor de verwerking van persoonsgegevens nodig is) door de wetgever op zodanige wijze zijn omschreven en afgebakend dat de doeleinden van deze verwerkingen als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd en men zich niet in een van de hierboven beschreven situaties bevindt, het niet systematisch nodig is een specifiek kader voor *deze* gegevensverwerkingen te bieden. Onder deze voorwaarde kan de AVG immers in bepaalde gevallen volstaan om de genoemde gegevensverwerkingen te regelen, met name wanneer er geen specifiek risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bestaat.
16. De Autoriteit verzoekt de auteur van de normatieve tekst derhalve om ervoor te zorgen dat zijn ontwerp voldoet aan de vereiste van voorzienbaarheid, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

VOORONTWERP VAN DECREET
van 2 juni 2023

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg

Art. 2. In artikel 23 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van" wordt opgeheven;

2° tussen het woord "Gezin" en het woord "is" wordt de zinsnede "en (Kandidaat-)pleegzorgers" ingevoegd.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een hoofdstuk VIII/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk VIII/1. Uitvoering van sociale akkoorden".

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk VIII/1, ingevoegd bij artikel 4, een artikel 33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 33/1. In het kader van de uitvoering van de sociale akkoorden over de gezondheidssector die aan al de volgende voorwaarden voldoen, kan de Vlaamse Regering de maatregelen bepalen waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag ten laste neemt, en kan de Vlaamse Regering de voorwaarden en de procedure vastleggen om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming vast te stellen:

- 1° de sociale akkoorden hebben betrekking op de centra voor geestelijke gezondheidszorg waarmee de Vlaamse Regering conform artikel 24 een overeenkomst heeft gesloten;
- 2° de sociale akkoorden worden niet al gefinancierd via de subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 24 en 26."

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hetzelfde hoofdstuk VIII/1 een artikel 33/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 33/2. De Vlaamse Regering kan initiatieven nemen om de aantrekkelijkheid te bevorderen van de tewerkstelling in de erkende centra voor geestelijke gezondheidszorg waarmee de Vlaamse Regering een overeenkomst heeft gesloten conform artikel 24, waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag ten laste neemt. De voormelde initiatieven kunnen betrekking hebben op al de volgende aspecten:

- 1° de werkomstandigheden;
- 2° de vergoedingsvoorwaarden;
- 3° arbeidsduurvermindering;
- 4° vermindering van werklust;
- 5° opleiding;
- 6° kwalificatie en vorming;
- 7° betrokkenheid in het besluitvormingsproces.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming, vermeld in het eerste lid, vast te stellen."

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Art. 6. In artikel 7, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2013 en gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, worden tussen de woorden "of vennootschappen met rechtspersoonlijkheid en met een sociaal oogmerk" en het woord "erkennen" de woorden "volgens het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 of coöperatieve vennootschappen met erkenning als sociale onderneming volgens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 of een equivalent daarvan" ingevoegd.

Art. 7. Aan artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2013, 24 april 2014 en 15 juli 2016, worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan een commissie oprichten die tot taak heeft om vast te stellen of de persoon die ondersteuning vraagt of voor wie ondersteuning wordt gevraagd, een persoon met een handicap is als vermeld in artikel 2, 2°. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling, de opdrachten en de werkwijze van de commissie en bepaalt de presentiegelden en vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de voorzitter en de leden van de commissie.

De Vlaamse Regering kan de taak, vermeld in het tweede lid, opdragen aan de commissie die kan worden opgericht conform artikel 16, vierde lid, van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.”.

Art. 8. In artikel 19/1, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 9. In het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gewijzigd bij het decreet van 21 juni 2013, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. De organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk garanderen hetzelfde klachtenrecht voor de gebruiker door een procedure voor klachtenregistratie en klachtenbehandeling op te zetten die voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het basiskader voor de klachtenprocedure dat de Vlaamse Regering vaststelt.

De klachtenprocedure, vermeld in het eerste lid, beschrijft al de volgende aspecten:

- 1° de wijze waarop de hulpvrager zijn klacht kan bekendmaken;
- 2° de wijze waarop de ontvankelijkheid van de klacht wordt beoordeeld;
- 3° de wijze waarop de klacht wordt behandeld;
- 4° de wijze waarop de hulpvrager wordt geïnformeerd over het resultaat van zijn klacht.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk

Art. 10. In artikel 2 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden “de centra voor teleonthaal” vervangen door de woorden “het centrum voor teleonthaal”;

2° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

“11° eerstelijnszone: het werkgebied van de zorgraad, vermeld in artikel 13 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders;”;

3° er wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° referentieregio: een gebiedsafbakening van verschillende gemeenten samen, vermeld in artikel 5 van het decreet van 3 februari 2023 over de regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.”.

Art. 11. In hoofdstuk II, afdeling III, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van onderafdeling I vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling I. Centrum voor teleonthaal”.

Art. 12. In artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Elk centrum” vervangen door de woorden “Het centrum”.

Art. 13. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het woord “alle” opgeheven.

Art. 14. In artikel 17 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “kleinstedelijke zorgregio’s” vervangen door het woord “eerstelijnszones”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “en die tot eenzelfde provincie behoren” opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “Per werkgebied” vervangen door de woorden “Per referentieregio en per werkgebied”;

4° in paragraaf 2, vijfde lid, worden de woorden “per provincie” opgeheven;

5° in paragraaf 3 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de regels om de subsidie-enveloppen van de centra vast te stellen en toe te kennen. Ze houdt daarbij rekening met de Vlaamse intersectorale akkoorden voor de social/non-profitsectoren en maakt

een onderscheid tussen het centrum voor teleonthaal en de centra voor algemeen welzijnswerk.”.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg

Art. 15. In artikel 14, §5, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Wezijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” wordt opgeheven;

2° de zinsnede “en (Kandidaat-)pleegzorgers” wordt toegevoegd.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 16. In het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2018, 7 december 2018 en 15 maart 2019, wordt het opschrift van hoofdstuk 2 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling”.

Art. 17. In artikel 2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen door wat volgt:

“3° Hulplijn: een hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling” als vermeld in artikel 3, eerste lid;”;

2° in punt 7° worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 18. Artikel 3 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 3. In elke provincie van het Nederlandse taalgebied en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad organiseert het centrum voor algemeen welzijnswerk een hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling” in samenwerking met het territoriaal bevoegde vertrouwenscentrum kindermishandeling. Het vertrouwenscentrum kindermishandeling en het centrum voor algemeen welzijnswerk die zorgen voor de organisatie van de Hulplijn, sluiten daarvoor een samenwerkingsovereenkomst.”.

Art. 19. In artikel 4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Een Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn” en worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 20. In artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “het Meldpunt” telkens vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 21. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn” en worden de woorden “Het Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn”;

2° in het vierde lid worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”;

3° in het vijfde lid worden de woorden “het Meldpunt” telkens vervangen door de woorden “de Hulplijn”;

4° in het zesde lid worden de woorden “Het Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn”.

Art. 22. In artikel 7, eerste lid, en artikel 8 van hetzelfde decreet worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 23. In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de woorden “het Meldpunt” telkens vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

Art. 24. In artikel 15, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “, en tussen de provincies” wordt opgeheven;

2° de zin “De middelen voor de financiering van de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, worden toegevoegd aan de middelen voor de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in de provincie Vlaams-Brabant.” wordt opgeheven.

Art. 25. In artikel 16 van hetzelfde decreet wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan een commissie oprichten die tot taak heeft om de vragen naar een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning te prioriteren conform de inhoudelijke en procesmatige criteria, vermeld in het derde lid. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling, de opdrachten en de werkwijze van de commissie en bepaalt de presentiegelden

en vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de voorzitter en de leden van de commissie.”.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 26. In artikel 181 van het Groeipakketdecreet van 2018 wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Art. 27. Aan artikel 45, §3, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° als aan de aangeslotene het beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde is toegekend, vermeld in artikel 57/29 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.”.

Art. 28. In artikel 49, §4, 1°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 juni 2021, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° het Departement Zorg, voor het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen, vermeld in artikel 70/2, van dit decreet.”

Art. 29. In artikel 67, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Art. 30. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022, wordt een artikel 70/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 70/2. De indicatiestellingen, waarbij de zorgbehoefte van de gebruiker wordt geëvalueerd aan de hand van BelRAI, en die worden afgenomen overeenkomstig of krachtens dit decreet of het Woonzorgdecreet, worden opgeslagen in een databank onder het beheer van het Departement Zorg.

De indicatiestellingen, vermeld in het eerste lid, worden digitaal bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop en de vorm waarin de gegevens over de indicatiestellingen worden bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. Die gegevens kunnen worden bezorgd door de individuele zorgverlener die de indicatiestelling uitvoert, of, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, op het niveau van de organisatie of de zorgvoorziening waar de persoon die de indicatiestelling heeft afgenomen, in dienst is.

De voorwaarden in het tweede lid omvatten ten minste de verplichting voor de betrokken organisaties en voorzieningen om voor elke indicatiestelling na te gaan door wie en op welk tijdstip de indicatiestelling is toegepast.

Aan de actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden, geregeld bij of krachtens dit decreet of geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet, en aan de gebruiker of mantelzorger die daarvoor gemachtigd wordt door de gebruiker, kan toegang worden verleend tot de databank, vermeld in het eerste lid, onder de voorwaarden, vermeld in de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De toegang tot de databank is voor elke actor beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uit te voeren opdrachten en tot de periode waarin de voormelde opdrachten worden uitgevoerd.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden en procedures bepalen voor de toegang van de actoren, vermeld in het vierde lid, tot de databank, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 31. Aan artikel 81 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De gerechtelijke deskundigen, vermeld in artikel 962 van het Gerechtelijk Wetboek, voeren de deskundige opdracht uit aan de hand van het meetinstrument, vermeld in artikel 82 van dit decreet.”.

Art. 32. In artikel 98, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Art. 33. In artikel 105, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen de woorden “de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen” en de woorden “bij de zorgkassen” de woorden “of door de onderneming in opdracht waarvan de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt” ingevoegd;

2° in het tweede lid wordt de zin “In voorkomend geval machtigt de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen de onderneming met het oog op de facturatie van de tegemoetkomingen.” opgeheven;

3° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de onderneming in opdracht waarvan de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt, factureert, zijn de handhavingsmaatregelen en procedures, vermeld in artikel 76, 76/1, 76/2, 116 en 124, die van toepassing zijn op de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, ook van toepassing op de onderneming in opdracht waarvan die verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt. De schorsing of intrekking van de machtiging van de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in artikel 116 en 124, wordt in voorkomend geval begrepen als de schorsing of intrekking van de mogelijkheid voor de onderneming om aanvragen van tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen in te dienen.”.

Art. 34. In artikel 111, derde lid, artikel 116, derde lid, en artikel 124, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 35. In artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, 1°, wordt het administratieve basisdossier op zijn vroegst bezorgd tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.”.

Art. 36. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2019 en 24 juni 2022, wordt een artikel 38/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 38/1. In dit artikel wordt verstaan onder indicatiestelling: de indicatiestelling, vermeld in artikel 2, eerste lid, 17°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

De Vlaamse Regering kan een woonzorgvoorziening opleggen om, voor de bepaling van de zorg- en ondersteuningsdoelstellingen van de gebruiker, de zorgbehoefte van de gebruiker te evalueren aan de hand van BelRAI, ingevolge de toepassing van een indicatiestelling, zonder dat de indicatiestelling het verlenen van dringende zorg in de weg mag staan.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° BelRAI: BelRAI als vermeld in artikel 2, eerste lid, 5°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;
- 2° dringende zorg: de zorg in een situatie die niet vooraf kan worden ingeschat en waarbij onmiddellijke of dringende zorg en ondersteuning vereist zijn.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaronder zorg als dringend wordt beschouwd als vermeld in het derde lid, 2°.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedures om personen te erkennen die een indicatiestelling kunnen afnemen, en legt de procedures voor de toepassing van de indicatiestellingen vast.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de bewaking van de kwaliteit, de correctheid, de objectiviteit, de gelijke behandeling en de uniformiteit van de opmaak, het opslaan en de uitwisseling van indicatiestellingen.”.

Art. 37. Aan artikel 42, eerste lid, 8°, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 worden de woorden “volgens het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 of een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming volgens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 of een equivalent daarvan” toegevoegd.

Art. 38. In artikel 72 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, inleidende zin, wordt het woord “euros” vervangen door het woord “euro”;

2° in het eerste lid wordt punt 6° vervangen door wat volgt:

“6° de uitbater van een erkende woonzorgvoorziening die niet aan de erkenningsvoorwaarden voldoet.”;

3° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan criteria bepalen om het bedrag van de administratieve geldboete te bepalen, rekening houdend met de minimum- en maximumbedragen, vermeld in het eerste en tweede lid.”.

Art. 39. Artikel 94 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 94. In afwijking van artikel 7, §1, eerste lid, 1°, bezorgt iedere woonzorgvoorziening of vereniging die op de datum van de inwerkingtreding van artikel 7 erkend is, een administratief basisdossier tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.

In afwijking van artikel 7, §1, eerste lid, 1°, bezorgen de woonzorgvoorzieningen die op de datum van de inwerkingtreding van artikel 7 al beschikken over een voorafgaande vergunning, een administratief basisdossier bij de aanvraag van de eerste erkenning voor de vergunde voorziening en op zijn vroegst tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van vergunde woonzorgvoorziening een aparte datum bepalen.”.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod

Art. 40. In artikel 10, tweede lid, artikel 16, tweede lid, artikel 21, §2, tweede lid, en artikel 24, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders

Art. 41. In het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders wordt een artikel 22/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 22/1. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de begrotingskredieten een subsidie verlenen aan organisaties die aan burgers evidencebased gezondheidsinformatie verschaffen.

De Vlaamse Regering bepaalt in voorkomend geval de nadere regels voor de subsidie, met inbegrip van het subsidiebedrag, de subsidieperiode, de subsidievoorwaarden, de toekenningsprocedure en de wijze waarop toezicht wordt gehouden op de besteding van de subsidie.”.

Art. 42. In artikel 28, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 14. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Art. 43. Artikel 7, 24 en 25 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Art. 44. Artikel 12 heeft uitwerking met ingang van 1 juni 2021.

Art. 45. Artikel 27 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2022.

Art. 46. Artikel 28 en 31 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 73.782/3
van 18 juli 2023

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse bepalingen over
het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’

Op 6 juni 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse bepalingen over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 4 juli 2023. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Toon MOONEN, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 juli 2023.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VORMVEREISTEN

2. De artikelen 4, 5, 14 en 41 van het voorontwerp hebben betrekking op het verlenen van subsidies. Op de vraag of die bepalingen werden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU), antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het Departement beschouwt de betrokken sectoren/diensten in bovengenoemde artikels als niet-economisch. Ten gevolge daarvan vallen ze niet onder de Europese staatssteunregels. Mocht er in de toekomst echter een herkwalificatie van deze diensten zich opdringen, worden de aangetaste subsidiestromen in overeenstemming gebracht met de vereisten eigen aan de Europese staatssteunregels.”

De ontworpen subsidies hebben betrekking op de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de centra voor algemeen welzijnswerk (waaronder het centrum voor teleonthaal) en organisaties die aan burgers *evidencebased* gezondheidsinformatie verschaffen. Er kan niet worden uitgesloten dat het in bepaalde gevallen gaat over economische activiteiten. In dat geval is een aanmelding bij de Europese Commissie vereist, tenzij wanneer een beroep kan worden gedaan op een vrijstellingsregeling² en aan alle voorwaarden van die vrijstellingsregeling voldaan is.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Hoofdstuk 1 – Inleidende bepaling

3. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Bv. verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 ‘betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen’, verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 ‘betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun’ en het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’.

Hoofdstuk 2 – Wijzigingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg

Artikel 4

4. In de inleidende zin van artikel 4 van het voorontwerp schrijve men “ingevoegd bij artikel 3” in plaats van “ingevoegd bij artikel 4”.

Hoofdstuk 3 – Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Artikel 6

5. Volgens het ontworpen artikel 7, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap’ (artikel 6 van het voorontwerp) kunnen vennootschappen met rechtspersoonlijkheid en met een sociaal oogmerk, alsook cooperatieve vennootschappen met erkenning als sociale onderneming “of een equivalent daarvan” worden erkend. Blijkens de memorie van toelichting is die laatste vermelding ingegeven door de bezorgdheid om dit vereiste “in overeenstemming te brengen met het Europees recht, dat discriminatie op basis van nationaliteit niet toelaat”. Dit zou meer expliciet tot uiting kunnen worden gebracht door in de ontworpen bepaling te vermelden dat het gaat om een gelijkwaardige rechtsvorm volgens het recht van andere lidstaten van de EU, de EER en andere gelijkgestelde staten.

Deze opmerking geldt *mutatis mutandis* ook voor artikel 37 van het voorontwerp.

Hoofdstuk 4 – Wijziging van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 9

6. Het ontworpen artikel 8/1 van het decreet van 3 april 2009 ‘betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’ (artikel 9 van het voorontwerp) voorziet in een klachtenrecht voor de gebruiker door een procedure voor klachtenregistratie en klachtenbehandeling die moeten worden opgezet door de organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. Op de vraag waarom een dergelijk klachtenrecht voor de gebruiker moet worden opgezet door de organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk en niet door de organisaties met ingebouwd vrijwilligerswerk, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Dit artikel is ingeschreven om tegemoet te komen aan een blinde vlek in toezicht, die specifiek aanwezig is bij het autonoom vrijwilligerswerk. Uit de definities ingeschreven in artikel 3, 3° en 4° van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, komt voort dat het verschil tussen enerzijds autonoom en anderzijds ingebouwd vrijwilligerswerk, de erkenning en subsidiëring door de Vlaamse overheid is. De ontwikkeling van een uniforme

klachtenprocedure voor autonoom vrijwilligerswerk is bijgevolg een bijkomende controle op de niet-erkende, niet-gesubsidieerde organisaties voor vrijwilligerswerk. Aangezien de organisaties voor ingebouwd vrijwilligerswerk onderworpen zijn aan de erkenningsvoorwaarden en afhangen van de subsidies van de Vlaamse Regering, is er hier al een ingebouwde controle die afwezig was bij de organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk. In die zin kan er dus ook geen sprake zijn van discriminatie tussen gebruikers van enerzijds organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk en anderzijds organisaties met ingebouwd vrijwilligerswerk. Deze laatste groep wordt immers al voorzien van andere vormen van controle door de overheid, in de vorm van erkenningsvoorwaarden en het daaraan verbonden toezicht vastgelegd in artikel 14 van het decreet.”

De Raad van State ziet niet goed in hoe het loutere gegeven dat de organisaties met ingebouwd vrijwilligerswerk zijn onderworpen aan erkennings- of subsidievoorwaarden en dat er controle wordt uitgeoefend op de naleving van die voorwaarden, een verantwoording zou kunnen bieden voor de ontworpen verschillende behandeling. Dat zou enkel het geval zijn indien die erkennings- of subsidievoorwaarden in alle gevallen voorzien in waarborgen die in voldoende mate vergelijkbaar zijn met een klachtenrecht voor de gebruiker. Tenzij indien dat het geval zou zijn – wat kan worden betwijfeld – of indien alsnog een andere, meer deugdelijke verantwoording wordt geboden voor deze verschillende behandeling, lijkt dan ook te moeten worden voorzien in een residuaire regeling voor organisaties met ingebouwd vrijwilligerswerk die geldt wanneer de op hen toepasselijke erkennings- of subsidievoorwaarden niet in een vergelijkbare waarborg voorzien.

Hoofdstuk 5 – Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk

7. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 6 – Wijziging van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg

8. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 7 – Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Artikel 18

9. In het ontworpen artikel 3 van het decreet van 21 juni 2013 ‘houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’ (artikel 18 van het voorontwerp) wordt gewag gemaakt van de organisatie van een hulplijn “Geweld, Misbruik en Kindermishandeling”, niet alleen in elke provincie van het Nederlandse taalgebied, maar ook in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. In de memorie van toelichting wordt daarentegen uiteengezet dat het de bedoeling is dat de hulplijn 1712 voor de provincie Vlaams-Brabant de oproepen vanuit Brussel beantwoordt. De gemachtigde reageerde daarop als volgt:

“De duiding uit de memorie van toelichting verwoordt de intentie van het artikel correct. Waar het artikel verwijst naar geografische gebieden, betreft het wel degelijk een bepaling die beschrijft welke gebieden bediend worden. Niet vanuit welke gebieden die

bediening georganiseerd wordt. We stellen voor om het artikel op dit punt te verduidelijken.”

De ontworpen bepaling moet in die zin worden aangepast.

Hoofdstuk 8 – Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

10. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 9 – Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

11. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 10 – Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Artikel 30

12. Het ontworpen artikel 70/2 van het decreet van 18 mei 2018 ‘houdende de Vlaamse sociale bescherming’ (artikel 30 van het voorontwerp) regelt de verwerking van persoonsgegevens voor de indicatiestellingen aan de hand van de BelRAI-databank.³

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.⁴

³ Zie overigens reeds adv.RvS 59.130/1 van 15 april 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 13 mei 2016 ‘tot invoering van de BelRAI screener’, opmerkingen 3.2.1 en 3.2.2, waarin onder meer werd gewezen op de noodzaak van een voldoende decretale basis voor de BelRAI-databank.

⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.⁵

13. In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat de wettelijke grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het afnemen van indicatiestellingen reeds vervat is in artikel 49 van het decreet van 18 mei 2018 ‘houdende de Vlaamse sociale bescherming’. Uit artikel 49, § 3, eerste lid, 3°, 5° en 6°, van dat decreet blijkt dat zowel het Agentschap voor de Vlaamse Sociale Bescherming, dat beheerder is van de databank, als de indicatiestellers en de betrokken zorgvoorzieningen gegevens mogen verwerken, en uit artikel 49, § 3, tweede lid, van dat decreet blijkt welke persoonsgegevens kunnen worden verwerkt.

Voorts wordt in het ontworpen artikel 70/2, eerste lid, de databank opgericht en wordt in het ontworpen artikel 70/2, vierde lid, bepaald wie toegang heeft tot de gegevens in de databank.

De delegatie in het ontworpen artikel 70/2, vijfde lid, aan de Vlaamse Regering om “bijkomende voorwaarden” te bepalen voor de toegang van de actoren tot de databank moet wel zo worden begrepen dat in die voorwaarden geen nieuw essentieel element van de regeling van de gegevensverwerking kan worden bepaald.

Ten slotte moet in het ontworpen artikel 70/2 een maximale beginseltermijn worden bepaald voor de bewaring van de betrokken persoonsgegevens, waarbij de Vlaamse Regering vervolgens kan worden gemachtigd om in specifieke gevallen een kortere termijn te bepalen. De delegatie ter zake aan de Vlaamse Regering in het huidige artikel 49, § 5, van het decreet van 18 mei 2018 is immers niet in overeenstemming met het voormelde legaliteitsbeginsel.⁶

Artikel 31

14. Artikel 31 van het voorontwerp voegt een tweede lid toe aan artikel 81 van het decreet van 18 mei 2018, dat zal worden opgeheven bij artikel 44 van het decreet van 18 juni 2021 ‘tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming’, op een datum die, overeenkomstig artikel 117 van hetzelfde decreet, wordt bepaald door de Vlaamse Regering.

⁵ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, opmerking 101 (*Parl.St. Kamer* 2020-21, nr. 55-1951/001, 119). Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1.

⁶ Het is dan ook uiterst raadzaam om op korte termijn artikel 49, § 5, van het decreet van 18 mei 2018 aan te passen om ook in die bepaling een maximale beginseltermijn te bepalen, waarbij de Vlaamse Regering vervolgens kan worden gemachtigd om in specifieke gevallen een kortere termijn te bepalen. Zie in die zin reeds eerder onder meer adv.RvS 70.246/3 van 29 oktober 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 26 november 2021 ‘tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming’, opmerking 5.5.

Indien de stellers van het voorontwerp willen vermijden dat de thans ontworpen bepaling in de toekomst aldus zou worden opgeheven, is het raadzaam om de ontworpen bepaling te integreren in het huidige artikel 82 van het decreet van 18 mei 2018, waarvoor geen opheffing in het vooruitzicht is gesteld.

Hoofdstuk 11 – Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Artikel 36

15. Het ontworpen artikel 38/1, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 (artikel 36 van het voorontwerp) machtigt de Vlaamse Regering om een woonzorgvoorziening op te leggen om voor de bepaling van de zorg- en ondersteuningsdoelstellingen van de gebruiker, de zorgbehoefte van de gebruiker te evalueren aan de hand van BelRAI, ingevolge de toepassing van een indicatiestelling, zonder dat de indicatiestelling het verlenen van dringende zorg in de weg mag staan.

Op de vraag of daarmee een erkenningsvoorwaarde wordt beoogd met betrekking tot de woonzorgvoorzieningen, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Het artikel voegt geen bijkomende erkenningsvoorwaarde toe ten opzichte van de huidige erkenningsvoorwaarden. Deze erkenningsvoorwaarde is immers al opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers (cfr. onder andere: artikel 6 van bijlage 2, artikel 10 van bijlage 5, artikel 22/1 van bijlage 7, artikel 8 van bijlage 8, artikel 27 van bijlage 11 – opgelet in het stambesluit wordt afhankelijk van de voorziening soms gesproken over ‘kan’).

Deze erkenningsvoorwaarde was gebaseerd op het artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.

Met het artikel 36 van het [voorontwerp] wordt een duidelijkere decretale rechtsgrond gecreëerd voor deze erkenningsvoorwaarde. Het ontworpen artikel dient eveneens om een duidelijke rechtsgrond te creëren voor andere besluiten die waren gebaseerd op het artikel 38, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, zoals het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.”

In zoverre hiermee een erkenningsvoorwaarde wordt ingevoerd voor woonzorgvoorzieningen waarvoor dat tot nog toe niet het geval was, moet de ontworpen bepaling worden getoetst aan artikel 10 van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’ (hierna: dienstenrichtlijn), alsook aan de artikelen 14, 15 en 16 ervan.

16. Het ontworpen artikel 38/1, vijfde lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 machtigt de Vlaamse Regering om de voorwaarden en de procedures te bepalen om personen te erkennen die een indicatiestelling kunnen afnemen, en de procedures voor de toepassing van de indicatiestellingen vast te leggen.

In zoverre hiermee een erkenningsstelsel wordt ingesteld voor diensten die niet worden verleend aan patiënten, specifiek om hun gezondheid te beoordelen, te bewaren of te verbeteren,⁷ moet het instellen ervan worden getoetst aan artikel 9 van de dienstenrichtlijn, alsook aan de artikelen 14, 15 en 16 ervan. In het andere geval moet een verantwoording voorhanden zijn voor het instellen van het betrokken erkenningsstelsel in het licht van de artikelen 49 en volgende VWEU (vrijheid van vestiging) en 56 en volgende VWEU (vrije dienstverrichting).

Hoofdstuk 12 – Wijzigingen van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod

17. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 13 – Wijzigingen van decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders

Artikel 41

18. De gemachtigde bevestigde dat in de inleidende zin van artikel 41 van het voorontwerp moet worden gepreciseerd dat het ontworpen artikel 22/1 moet worden ingevoegd in *hoofdstuk 9* van het decreet van 26 april 2019 ‘betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders’.

Tevens moet een bepaling worden ingevoegd voor artikel 41 van het voorontwerp om het opschrift van hoofdstuk 9 aan te vullen.

Hoofdstuk 14 – Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Artikel 44

19. De gemachtigde bevestigde desgevraagd dat artikel 44 van het voorontwerp betrekking heeft op de inwerkingtreding van een artikel dat is weggelaten uit het voorontwerp en dat dus zelf ook moet worden weggelaten.

⁷ Diensten van de gezondheidszorg zijn immers uitgesloten van het toepassingsgebied van de dienstenrichtlijn. Zie daarover Europese Commissie, *Handboek voor de implementatie van de Dienstenrichtlijn*, 2007, 12.

Artikel 46

20. De gemachtigde bevestigde desgevraagd dat in artikel 46 van het voorontwerp moet worden verwezen naar de artikelen 35 en 39 en niet naar de artikelen 28 en 31 van het aan te nemen decreet.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg

Art. 2. In artikel 23 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” wordt opgeheven;
- 2° tussen het woord “Gezin” en het woord “is” wordt de zinsnede “en (Kandidaat-)pleegzorgers” ingevoegd.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een hoofdstuk VIII/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk VIII/1. Uitvoering van sociale akkoorden”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hoofdstuk VIII/1, ingevoegd bij artikel 3, een artikel 33/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/1. In het kader van de uitvoering van de sociale akkoorden over de gezondheidssector die aan al de volgende voorwaarden voldoen, kan de Vlaamse Regering de maatregelen bepalen waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag ten laste neemt, en kan de Vlaamse Regering de voorwaarden en de procedure vastleggen om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming vast te stellen:

- 1° de sociale akkoorden hebben betrekking op de centra voor geestelijke gezondheidszorg waarmee de Vlaamse Regering conform artikel 24 een overeenkomst heeft gesloten;
- 2° de sociale akkoorden worden nog niet gefinancierd via de subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 24 en 26.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt in hetzelfde hoofdstuk VIII/1 een artikel 33/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/2. De Vlaamse Regering kan initiatieven nemen om de aantrekkelijkheid te bevorderen van de tewerkstelling in de erkende centra voor geestelijke gezondheidszorg waarmee de Vlaamse Regering een overeenkomst heeft gesloten conform artikel 24, en waarvan de Vlaamse Gemeenschap de financiële weerslag

ten laste neemt. De voormelde initiatieven kunnen betrekking hebben op al de volgende aspecten:

- 1° de werkomstandigheden;
- 2° de vergoedingsvoorwaarden;
- 3° arbeidsduurvermindering;
- 4° vermindering van werklast;
- 5° opleiding;
- 6° kwalificatie en vorming;
- 7° betrokkenheid in het besluitvormingsproces.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure om de financiële weerslag, het bedrag en de betaling van de financiële tegemoetkoming, vermeld in het eerste lid, vast te stellen.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Art. 6. In artikel 7, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, ingevoegd bij het decreet van 20 december 2013 en gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, wordt tussen de woorden “of vennootschappen met rechtspersoonlijkheid en met een sociaal oogmerk” en het woord “erkennen” de zinsnede “volgens het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 of coöperatieve vennootschappen met erkenning als sociale onderneming volgens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 of een equivalent daarvan” ingevoegd.

Art. 7. Aan artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2013, 24 april 2014 en 15 juli 2016, worden een tweede en derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering kan een commissie oprichten die tot taak heeft om vast te stellen of de persoon die ondersteuning vraagt of voor wie ondersteuning wordt gevraagd, een persoon met een handicap is als vermeld in artikel 2, 2°. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling, de opdrachten en de werkwijze van de commissie en bepaalt de presentiegelden en vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de voorzitter en de leden van de commissie.

De Vlaamse Regering kan de taak, vermeld in het tweede lid, opdragen aan de commissie die kan worden opgericht conform artikel 16, vierde lid, van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.”.

Art. 8. In artikel 19/1, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven;
- 2° in het tweede lid wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 9. In het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gewijzigd bij het decreet van 21 juni 2013, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. De organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk garanderen hetzelfde klachtenrecht voor de gebruiker door een procedure voor klachtenregistratie en klachtenbehandeling op te zetten die voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het basiskader voor de klachtenprocedure dat de Vlaamse Regering vaststelt.

De klachtenprocedure, vermeld in het eerste lid, beschrijft al de volgende aspecten:

- 1° de wijze waarop de hulpvrager zijn klacht kan bekendmaken;
- 2° de wijze waarop de ontvankelijkheid van de klacht wordt beoordeeld;
- 3° de wijze waarop de klacht wordt behandeld;
- 4° de wijze waarop de hulpvrager wordt geïnformeerd over het resultaat van zijn klacht.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk

Art. 10. In artikel 2 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1° worden de woorden “de centra voor teleonthaal” vervangen door de woorden “het centrum voor teleonthaal”;

- 2° punt 11° wordt vervangen door wat volgt:

“11° eerstelijnszone: het werkgebied van de zorgraad, vermeld in artikel 13 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders;”;

- 3° er wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° referentieregio: een gebiedsafbakening van verschillende gemeenten samen als vermeld in artikel 5 van het decreet van 3 februari 2023 over de regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.”.

Art. 11. In hoofdstuk II, afdeling III, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van onderafdeling I vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling I. Centrum voor teleonthaal”.

Art. 12. In artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Elk centrum” vervangen door de woorden “Het centrum”.

Art. 13. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt het woord “alle” opgeheven.

Art. 14. In artikel 17 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “kleinstedelijke zorgregio’s” vervangen door het woord “eerstelijnszones”;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “en die tot eenzelfde provincie behoren” opgeheven;
- 3° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “Per werkgebied” vervangen door de woorden “Per referentieregio en per werkgebied”;
- 4° in paragraaf 2, vijfde lid, worden de woorden “per provincie” opgeheven;
- 5° in paragraaf 3 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de regels om de subsidie-enveloppen van de centra vast te stellen en toe te kennen. Ze houdt daarbij rekening met de Vlaamse intersectorale akkoorden voor de social/non-profitsectoren en maakt een onderscheid tussen het centrum voor teleonthaal en de centra voor algemeen welzijnswerk.”.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg

Art. 15. In artikel 14, §5, tweede lid, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” wordt opgeheven;
- 2° de zinsnede “en (Kandidaat-)pleegzorgers” wordt toegevoegd.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Art. 16. In het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 2018, 7 december 2018 en 15 maart 2019, wordt het opschrift van hoofdstuk 2 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Hulplijn ‘Geweld, Misbruik en Kindermishandeling’”.

Art. 17. In artikel 2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° punt 3° wordt vervangen door wat volgt:

“3° Hulplijn: een hulplijn ‘Geweld, Misbruik en Kindermishandeling’ als vermeld in artikel 3, eerste lid;”;
- 2° in punt 7° worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 18. Artikel 3 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 3. Voor elke provincie van het Nederlandse taalgebied en voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad organiseert het centrum voor algemeen welzijnswerk een hulplijn ‘Geweld, Misbruik en Kindermishandeling’ in samenwerking met het territoriaal bevoegde vertrouwenscentrum kindermishandeling. Het vertrouwenscentrum kindermishandeling en het centrum voor algemeen welzijnswerk die zorgen voor de organisatie van de Hulplijn, sluiten daarvoor een samenwerkingsovereenkomst.”.

Art. 19. In artikel 4, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Een Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn” en worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 20. In artikel 5, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “het Meldpunt” telkens vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 21. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn” en worden de woorden “Het Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn”;
- 2° in het vierde lid worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”;
- 3° in het vijfde lid worden de woorden “het Meldpunt” telkens vervangen door de woorden “de Hulplijn”;
- 4° in het zesde lid worden de woorden “Het Meldpunt” vervangen door de woorden “De Hulplijn”.

Art. 22. In artikel 7, eerste lid, en artikel 8 van hetzelfde decreet worden de woorden “het Meldpunt” vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Art. 23. In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de woorden “het Meldpunt” telkens vervangen door de woorden “de Hulplijn”.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

Art. 24. In artikel 15, tweede lid, van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “, en tussen de provincies” wordt opgeheven;
- 2° de zin “De middelen voor de financiering van de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, worden toegevoegd aan de middelen voor de zorg en ondersteuning van personen die hun woonplaats hebben in de provincie Vlaams-Brabant.” wordt opgeheven.

Art. 25. In artikel 16 van hetzelfde decreet wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan een commissie oprichten die tot taak heeft om de vragen naar een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning te prioriteren conform de inhoudelijke en procesmatige criteria, vermeld in het derde lid. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling, de opdrachten en de werkwijze van de commissie en bepaalt de presentiegelden en vergoedingen die kunnen worden toegekend aan de voorzitter en de leden van de commissie.”.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 26. In artikel 181 van het Groeipakketdecreet van 2018 wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Art. 27. Aan artikel 45, §3, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° als aan de aangeslotene het beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde is toegekend, vermeld in artikel 57/29 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.”.

Art. 28. Aan artikel 49, §4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 juni 2021, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° het Departement Zorg, voor het beheer van de databank met BelRAI-indicatiestellingen, vermeld in artikel 70/2 van dit decreet.”.

Art. 29. In artikel 67, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Art. 30. In deel 2, titel 1, hoofdstuk 2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022, wordt een artikel 70/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 70/2. De indicatiestellingen, waarbij de zorgbehoefte van de gebruiker wordt geëvalueerd aan de hand van BelRAI, en die worden afgenomen overeenkomstig of krachtens dit decreet of het Woonzorgdecreet, worden opgeslagen in een databank onder het beheer van het Departement Zorg.

De indicatiestellingen, vermeld in het eerste lid, worden digitaal bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop en de vorm waarin de gegevens over de indicatiestellingen worden bezorgd of toegevoegd aan de databank, vermeld in het eerste lid. Die gegevens kunnen worden bezorgd door de individuele zorgverlener die de indicatiestelling uitvoert, of, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, op het niveau van de organisatie of de zorgvoorziening waar de persoon die de indicatiestelling heeft afgenomen, in dienst is.

De voorwaarden in het tweede lid omvatten ten minste de verplichting voor de betrokken organisaties en voorzieningen om voor elke indicatiestelling na te gaan door wie en op welk tijdstip de indicatiestelling is toegepast.

Aan de actoren die belast zijn met taken en bevoegdheden, geregeld bij of krachtens dit decreet of geregeld bij of krachtens het Woonzorgdecreet, en aan de gebruiker of mantelzorger die daarvoor gemachtigd wordt door de gebruiker, kan toegang worden verleend tot de databank, vermeld in het eerste lid, onder de voorwaarden, vermeld in de regelgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De toegang tot de databank is voor elke actor beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uit te voeren opdrachten en tot de periode waarin de voormelde opdrachten worden uitgevoerd.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden en procedures bepalen voor de toegang van de actoren, vermeld in het vierde lid, tot de databank, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 31. Aan artikel 82 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De gerechtelijke deskundigen, vermeld in artikel 962 van het Gerechtelijk Wetboek, voeren de deskundige opdracht uit aan de hand van het meetinstrument, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 32. In artikel 98, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Art. 33. In artikel 105, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden tussen de woorden “de verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen” en de woorden “bij de zorgkassen” de woorden “of door de onderneming in opdracht waarvan de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt” ingevoegd;
- 2° in het tweede lid wordt de zin “In voorkomend geval machtigt de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen de onderneming met het oog op de facturatie van de tegemoetkomingen.” opgeheven;
- 3° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de onderneming in opdracht waarvan de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt, factureert, zijn de handhavingsmaatregelen en procedures, vermeld in artikel 76, 76/1, 76/2, 116 en 124, die van toepassing zijn op de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, ook van toepassing op de onderneming in opdracht waarvan die verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen werkt. De schorsing of intrekking van de machtiging van de verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in artikel 116 en 124, wordt in voorkomend geval begrepen als de schorsing of intrekking van de mogelijkheid voor de onderneming om aanvragen van tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen in te dienen.”.

Art. 34. In artikel 111, derde lid, artikel 116, derde lid, en artikel 124, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019

Art. 35. In artikel 7, §1, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, 1°, wordt het administratieve basisdossier op zijn vroegst bezorgd tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.”.

Art. 36. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 december 2019 en 24 juni 2022, wordt een artikel 38/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 38/1. In dit artikel wordt verstaan onder indicatiestelling: de indicatiestelling, vermeld in artikel 2, eerste lid, 17°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

De Vlaamse Regering kan een woonzorgvoorziening opleggen om, voor de bepaling van de zorg- en ondersteuningsdoelstellingen van de gebruiker, de zorg-behoefte van de gebruiker te evalueren aan de hand van BelRAI, ingevolge de toepassing van een indicatiestelling, zonder dat de indicatiestelling het verlenen van dringende zorg in de weg mag staan.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° BelRAI: BelRAI als vermeld in artikel 2, eerste lid, 5°, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;
- 2° dringende zorg: de zorg in een situatie die niet vooraf kan worden ingeschat en waarbij onmiddellijke of dringende zorg en ondersteuning vereist zijn.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaronder zorg als dringend wordt beschouwd als vermeld in het derde lid, 2°.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedures om personen te erkennen die een indicatiestelling kunnen afnemen, en legt de procedures voor de toepassing van de indicatiestellingen vast.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de bewaking van de kwaliteit, de correctheid, de objectiviteit, de gelijke behandeling en de uniformiteit van de opmaak, het opslaan en de uitwisseling van indicatiestellingen.”.

Art. 37. Aan artikel 42, eerste lid, 8°, van hetzelfde decreet worden de woorden “volgens het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999 of een coöperatieve vennootschap met erkenning als sociale onderneming volgens het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 of een equivalent daarvan” toegevoegd.

Art. 38. In artikel 72 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid, inleidende zin, wordt het woord “euros” vervangen door het woord “euro”;
- 2° in het eerste lid wordt punt 6° vervangen door wat volgt:

“6° de uitbater van een erkende woonzorgvoorziening die niet aan de erkenningsvoorwaarden voldoet.”;

3° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan criteria bepalen om het bedrag van de administratieve geldboete te bepalen, rekening houdend met de minimum- en maximumbedragen, vermeld in het eerste en tweede lid.”.

Art. 39. Artikel 94 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 94. In afwijking van artikel 7, §1, eerste lid, 1°, bezorgt iedere woonzorgvoorziening of vereniging die op de datum van de inwerkingtreding van artikel 7 erkend is, een administratief basisdossier tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van woonzorgvoorziening en voor de verenigingen een aparte datum bepalen.

In afwijking van artikel 7, §1, eerste lid, 1°, bezorgen de woonzorgvoorzieningen die op de datum van de inwerkingtreding van artikel 7 al beschikken over een voorafgaande vergunning, een administratief basisdossier bij de aanvraag van de eerste erkenning voor de vergunde voorziening en op zijn vroegst tegen een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering kan per soort van vergunde woonzorgvoorziening een aparte datum bepalen.”.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen van het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod

Art. 40. In artikel 10, tweede lid, artikel 16, tweede lid, artikel 21, §2, tweede lid, en artikel 24, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders

Art. 41. In het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders wordt het opschrift van hoofdstuk 9 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 9. Projecten en subsidies voor gezondheidsinformatie”.

Art. 42. In hetzelfde decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders wordt in hoofdstuk 9 een artikel 22/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 22/1. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de begrotingskredieten een subsidie verlenen aan organisaties die aan burgers evidencebased gezondheidsinformatie verschaffen.

De Vlaamse Regering bepaalt in voorkomend geval de nadere regels voor de subsidie, met inbegrip van het subsidiebedrag, de subsidieperiode, de subsidievoorwaarden, de toekenningsprocedure en de wijze waarop toezicht wordt gehouden op de besteding van de subsidie.”.

Art. 43. In artikel 28, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van” opgeheven.

Hoofdstuk 14. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Art. 44. Artikel 7, 24 en 25 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Art. 45. Artikel 27 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2022.

Art. 46. Artikel 35 en 39 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Brussel, 15 september 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS